

Opiskelukysymyksiä Matteuksen evankeliumiin

Luku 1

Jeesuksen sukuluettelo 1:1-17

1. Mistä mahtaa johtua, että Luukkaan sukuluettelo ja Matteuksen sukuluettelo eroavat toisistaan? (1-17; vrt. Luuk. 3:23-38)
2. Kuka Jeesus on ihmisyytensä puolesta? (1,16)
3. Millaisia ovat Jeesuksen sukuluettelossa mainitut naiset? (3,5,6; vrt. 1 Moos. 38:1-30; Ruut 1:3-5,16-17; 4:13-22; 2 Sam. 11:1-27; 12:24-25) Mitä ne kertovat Jumalan valinnasta?
4. Mihin kahteen jaksoon sukuluettelo jakautuu? Miten ne liittyvät Israelin historiaan? (17)

Jeesuksen syntymä 1:18-25

5. Mitä merkitsee se, että Jeesus syntyi neitseestä? (18; vrt. Luuk. 1:30-37)
6. Miksi Jumalan Pojan piti syntyä ihmiseksi? (18; vrt. Joh. 1:1-5,14,18; Hepr. 2:14-18; 4:15)
7. Mikä oli Pyhän Hengen tehtävä Jeesuksen sikiämisessä ja syntymässä? (18,20; vrt. Luuk. 1:30-37)
8. Miten Joosefin hurskaus ilmeni, kun hän havaitsi Marian olevan raskaana? (19; vrt. 5 Moos. 22:23-25) Miltä Joosefista mahtoi tuntua?
9. Miten Jumala hoiti asian? (20)
10. Millaisen tehtävän Joosef sai Herralta? (20) Mikä on avioliiton tehtävä? (Vrt. 1 Moos. 1:27-28; 2:18,22-25; Ef. 5:22-33)
11. Miksi Joosefin tuli antaa lapselle nimeksi Jeesus? (21; vrt. Luuk. 1:31-33; 2:21; Joh. 1:29; Apt. 4:12) Mitä nimi Jeesus merkitsee?
12. Millä tavalla Jeesuksen syntymä oli ennustettu Vanhassa Testamentissa? (22-23; Vrt. 1 Moos. 3:15; Jes. 7:14; 1 Piet. 1:10-12)
13. Mihin yhteen sanaan voidaan kristillinen usko tiivistää? (23) Mitä sana merkitsee?
14. Mikä luonnehtii Joosefin uskonelämää? (24-25; vrt. 2:13-15,19-22) Missä määrin sinä olet kuuliainen Herran sanalle?

Luku 2

Idän tietäjät 2:1-12

1. Mihin perustui Jeesuksen syntymän aikaan vuosilukujen määrittely? (1; vrt. Luuk. 2:1-2)
2. Miksi Matteus eikä Luukas kerro tarkkaan, minä vuonna, missä kuussa ja minä päivänä Jeesus syntyi? (1) Milloin Herodes Suuri kuoli?
3. Keitä itämaan tietäjät olivat? (1)
4. Miksi he tulivat nimen omaan Jerusalemiin? (1) Miksi he eivät menneet suoraan Betlehemiin? Mistä sinä etsit elämäsi hallitsijaa?
5. Mikä pani heidät etsimään juutalaisten kuningasta? (2; vrt. 4 Moos. 24:17) Mikä on sinut pannut etsimään sellaista kuningasta, joka voisi hallita sinua? Vai haluatko olla oman elämäsi kuningas? Jos niin miksi?
6. Millä asenteella tietäjät liikkuvat? (2) Millä asenteella sinä lähestyt kuningasten Kuningasta?
7. Millä tavalla tietäjien tulo Jerusalemiin vaikutti Herodekseen ja Jerusalemin asukkaisiin? (3) Mistä Herodeksen ja kansan pelko johtui?
8. Miksi ylipapit ja kirjanoppineet tiesivät Kristuksen syntymäpaikan? (3-6; vrt. 1 Moos. 49:10; Miika 5:1; Joh. 7:42) Miksi he eivät lähteneet yhdessä tietäjien kanssa Betlehemiin kumartamaan Jeesus-lastaa? Mitä hyödyttää tieto, jota ei sovelleta käytäntöön?

9. Miksi Herodes kutsui tietäjät salaa luokseen? (7,13)
10. Miksi Herodes valehteli tietäjille? (8) Miksi Jumala haluaa sinun puhuvan totta?
11. Miten tähti johdatti tietäjiä? (9) Millä tavalla Jumala johdattaa ihmisiä tänään Jeesuksen luo? Miten se tapahtui sinun elämässäsi?
12. Millä tavalla Jumalan johdatukseen palaaminen vaikutti tietäjiin? (10) Entä sinuun, jos ja kun olet eksynyt harhapoluille?
13. Millä tavalla tietäjät osoittivat kunnioitustaan Jeesukselle? (11) Miten sinä ylistät Vapahtajaa?
14. Mistä tietäjien antamat arvokkaat lahjat kertovat? (11; vrt. Ps. 72:10-11; Jes. 60:6) Mistä kulta, mistä suitsuke ja mistä mirha (palsamointiaine)? Mitä sinä annat Jeesukselle?
15. Millä tavalla tietäjät saivat osakseen Jumalan puheen sen jälkeen kun he olivat kohdanneet Vapahtajan? (12)

Pako Egyptiin 2:13-15

16. Millaisen tehtävän Joosef sai? (13) Miksi Herra määräsi perheen pakolaisiksi? Miten meidän tulee suhtautua pakolaisiin ja muukalaisiin? Entä elintasopakolaisiin?
17. Miksi Herran antamat tehtävät on suoritettava heti eikä vasta mukavampana ajankohtana? (14)
18. Miksi Matteus toistuvasti viittaa Vanhan Testamentin kirjoituksiin? (15,17,23; vrt. 4:14; 12:17; 13:14,35; 26:54,56) Mitä Vanhan Testamentin lupaukset merkitsevät meille tänään?

Betlehemin lastenmurha 2:16-18

19. Miksi Herodes tapatti alle kaksivuotiaat lapset? (16) Miksi monet tämän päivän suomalaiset tappavat lapsensa ennen niiden syntymää?
20. Miten profetia lastenmurhasta jatkuu? (18) Lue Jeremia 31:15-17! Mistä löytyy lohdutus lohduttomuuden keskelle?

Paluu Egyptistä 2:19-23

21. Miksi Joosefille ei riittänyt pelkkä johdatus Egyptiin, vaan tarvittiin myös johdatus sieltä pois? (19-20) Miten Herra on sinua johdattanut elämäsi eri käännteissä?
22. Miksi enkeli ei vain antanut paluu käskyä vaan myös perusteli sen? (20) Miten sinä uskallat kohdata pelottavat tilanteet?
23. Mitä voimme jälleen oppia Joosefin asenteesta? (21; vrt. 1:24-25; 2:14) Onko sinun helppo olla kuuliainen Herran sanalle? Ellei niin miksi?
24. Miksi Joosef pelkäsi vaikka oli selkeästi Jumalan johdatuksessa? (22; vrt. Apt. 18:9-11)
25. Miten Jumala auttoi Joosefia vapaaksi pelostaan? (22)
26. Miksi Joosef perheineen asettui asumaan Nasaretiin? (23; vrt. Jes. 11:1; Joh. 1:45-46; Apt. 22:8)

Luku 3

Johannes Kastaja 3:1-12

1. Missä Johannes Kastaja suoritti saarnatoimensa? (1,5) Miksi ei siellä missä ihmiset elivät eli kylissä ja kaupungeissa niin kuin sitten Jeesus teki?
2. Mikä oli Johanneksen sanoma kuulijoilleen? (2) Mitä kääntyminen eli parannus tarkoittaa? Entä mitä taivasten valtakunta? Miten se lähestyy ihmistä tänään?
3. Onko synnin tunnustaminen ja katumus syy vai ehto sille, että synnit saa anteeksi? Mikä mahtaa olla anteeksi saamisen syy? (1 Joh. 1:7,9)

4. Minkälainen rooli Johannes Kastajalla oli Jeesuksen julkisen toiminnan valmistelijana? (3) Jos Jeesus edustaa evankeliumia, niin mitä Johannes Kastaja edustaa? Millaisessa suhteessa toisiinsa ovat laki ja evankeliumi? (Room. 3:19-25)
5. Millä tavalla laki on valmistanut sinun sydäntäsi evankeliumille? (3)
6. Millainen oli Johanneksen elämäntapa? (4) Millä tavalla se liittyi hänen tehtäväänsä? Millainen on sinun elämäntapasi suhteessa uskoosi ja tehtävääsi kristittynä?
7. Miksi syntien tunnustaminen on tärkeää ja välttämätöntä? (6) Oletko sinä tunnustanut Herralle syntisi vai salaatko niitä?
8. Millaisia olivat fariseukset? Entä saddukeukset? (7; vrt. Apt. 23:6-9) Miksi Johannes kohdisti heille äärimmäisen ankarat sanat? (9-10)
9. Millainen viha kohtaa niitä, joiden parannus ei kanna hedelmää eli ei ole vilpitön ja aito? (7,10; vrt. Matt. 23:33; Room. 2:5) Miksi sekä Johannes että Jeesus varoittivat ihmisiä joutumasta helvettiin?
10. Millaisia vääriä perusteita pelastumiselleen fariseukset ja saddukeukset elättelivät? (9; vrt. Joh. 8:33,39) Millaisia vääriä kuvitelmia tämän päivän suomalaiset elättelevät? Mihin sinä perustat sen, että pääset Jumalan kirkkauteen etkä joudu tuomittavaksi?
11. Miten Johannes vertaa itseään Jeesukseen? (11; vrt. Joh. 3:27-31)
12. Millaisella kasteella Jeesus kastaa omansa? (11; vrt. Luuk. 12:49-50)
13. Mihin Jeesuksen toimintaan Johannes viittaa puhuessaan puimatantereesta? (12; Matt. 13:30; Ilm. 20:11-15)

Jeesuksen kaste 3:13-17

14. Mikä on kasteen merkitys? (13,15,16) Miksi Jeesuksen piti saada kaste Johannekselta?
15. Miksi Johannes ei olisi halunnut kastaa Jeesusta? (14; vrt. 3:6) Kenen synnit Jeesus tunnusti kasteensa yhteydessä?
16. Miten Jeesuksen kasteen yhteydessä Kolmiyhtheisen Jumalan kolme persoonaa ilmaisivat itsensä? (16-17)
17. Kristityn pelastusvarmuus perustuu osaltaan myös Jeesuksen täydelliseen elämään puolestamme. Millaisen lohdutuksen voimme saada Isän sanoista Jeesukselle? (17)

Luku 4

Jeesuksen kiusaus 4:1-11

1. Miksi Pyhä Henki vei Jeesuksen erämaahan? (1) Mistä saamme avun, kun me joudumme Sielunvihollisen tuottamiin kiusauksiin?
2. Mihin Sielunvihollinen vetosi ensimmäisessä kiusauksessa? (2-3) Mitä Sinä vastaat, kun vedotaan siihen, että uskovana Sinulla on oikeus saada Jumalalta kaikki, mitä haluat?
3. Mikä on tärkeämpää kuin ruumiin tarpeiden täyttäminen? (4)
4. Millä Jeesus voitti jokaisen kiusauksen? (4,7,10) Millainen merkitys Jumalan sanalla on Sinulle taistellessasi erilaisia kiusauksia vastaan?
5. Mistä oli kysymys Jeesuksen toisessa kiusauksessa? (5-7) Miksi näyttävimmätkään ja sensaatiomaisimmatkaan ihmeet eivät välttämättä synnytä uskoa?
6. Millä tavalla Saatana käyttää Raamatun sanaa väärin? (6; vrt. Ps. 91:1-16) Millä tavalla Raamattua on luettava, että ymmärtäisimme sen oikein? Miten ja miksi monet harhaopit syntyvät, vaikka niiden opettajat väittävät opettavansa pelkkää Raamatun sanaa?
7. Miksi merkkien vaatiminen on Jumalan kiusaamista? (7) Millaista on aito luottamus Herraan? Miten se syntyy ja pysyy yllä?
8. Mistä oli kolmannessa kiusauksessa kysymys? (8-10) Mitä varten Jeesus tuli maailmaan? Millä tavalla Jeesuksen oli määrä valloittaa maailma? Millaisena Jeesus

- näki tämän maailman loiston? Miten Sinä näet sen? Millainen on Sinun kutsumuksesi? Miten on mahdollista voittaa kiusaus kulkea helpompi tie kuin ristin tie?
9. Millaisen valheen Saatana esitti Jeesukselle? (9) Miksi ihmisen on kiusaus uskoa Saatanan mitä selkeimpiäkin valheita?
  10. Mihin jonkun kumartaminen väistämättä vie? (9-10) Mitä tai ketä Sinä kumarrat?
  11. Millaisen lohdutuksen voimme saada siitä, että Saatana poistui Jeesuksen luota joksikin aikaa kiusattuaan Häntä kaikin tavoin? (11; vrt. Hepr. 2:18; 4:15) Millä tavalla Sielunvihollinen jatkossa hyökkäsi Jeesuksen kimppuun? (Vrt. Matt. 16:22-23) Miten me voimme kestää kiusauksissa, kun Saatana yrittää langettaa meitä syntiin? (1 Kor. 10:12-14; Jaak. 1:12; 4:6-10)
  12. Millaista palvelua enkelit Jeesukselle antoivat? (11; vrt. Matt. 26:53; Luuk. 22:43; Joh. 1:51; Hepr. 1:6)

Jeesus aloittaa toimintansa Galileassa 4:12-17

13. Johanneksen evankeliumi kertoo Jeesuksen ja Johannes kastajan rinnakkaisesta työstä, joka keskittyi Jerusalemiin ja Juudeaan. Milloin Jeesuksen julkisen toiminnan pääjakso alkoi ja missä se tapahtui? (12) Miksi Jeesus valitsi juuri sellaisen alueen, jota Juudeassa halveksuttiin? (15)
14. Miksi Jeesus jätti kotikaupunkinsa Nasaretin ja siirsi toimintansa keskuksen Kapernaumiin? (13-16; vrt. 13:53-58)
15. Mitä Jeesuksen työ Galileassa merkitsi sen asukkaille? (16) Millaiseen pimeyteen Jeesus tuo tänään valon? Mitä se valo merkitsee sinulle?
16. Mikä on Jeesuksen julistuksen pääkohta? (17, vrt. Mark. 1:15) Miten Jeesuksen julistus erosi Johannes Kastajan sanomasta? (3:2)
17. Millainen on Jumalan valtakunta? (17, vrt. Room. 14:17) Miten Jumalan valtakunta lähestyy? Miten Jeesus tuli sinun elämäsi? Kirjoita todistus omasta uskoon tulemisestasi!

Ensimmäiset opetuslapset 4:18-22

18. Millaista työtä Simon Pietari ja hänen veljensä Andreas tekivät? (18) Vuotta aikaisemmin Jeesus oli kutsunut heidät oppilaiskseen. (Joh. 1:36-42) He olivat kuluneen vuoden kuunnelleet Jeesuksen opetusta ja ajoittain toimineet yhdessä Hänen kanssaan, mutta ajoittain he olivat jatkaneet kalastajan ammattiaan. Moni uskova osallistuu evankeliointiin työnsä ohessa. Mikä mahtaa olla sinun valintasi evankelointitavan suhteen?
19. Millaisen kutsun Jeesus esitti nyt opetuslapsilleen? (19)
20. Millaista työtä tekee "ihmisten kalastaja"? (19) Millaiseksi työntekijäksi Herra haluaa muuttaa sinut? Eräs kuuluisa Raamatun selittäjä, joka oli toiminut koulussa opettajana, kertoo, että Jeesus ei kutsunut häntä ihmisten kalastajaksi vaan ihmisten opettajaksi.
21. Millä tavalla Jeesus koului opetuslapsistaan ihmisten kalastajia? (19-20) Millaista koulutusta ja muutosta sinä tarvitset, voidaksesi palvella Herraa? Mitä Jeesuksen seuraaminen tarkoittaa tänään elämässämme?
22. Mistä ihmisen on luovuttava voidakseen omistautua kokotoimiseen evankeliointiin? (20,22) Entä mistä on luovuttava voidakseen seurata Jeesusta? (Vrt. Mark. 8:34-38)
23. Millaisessa tilanteessa Jeesus kohtasi Jaakobin ja Johanneksen? (21) Millaisissa elämäntilanteissa Herran kutsu voi tulla meille?
24. Johanneksen ja Jaakobin isä oli ylipapin tuttu (Joh. 18:15-16) ja suhteellisen varakas. Millä tavalla meidän perhetaustamme ja taloudellinen asemamme vaikuttaa, kun Herra kutsuu opetuslapsikseen? (21) Mistä sinun on vaikeinta luopua?

Jeesuksen maine leviä 4:23-25

25. Kuinka laajaa oli Jeesuksen julkinen toiminta? Millaisissa paikoissa se tapahtui? (23)

26. Mihin kahteen asiaan Jeesus julkisessa toiminnassaan keskittyi? Miten ne liittyvät toisiinsa? (23)
27. Millaisin motiivein ihmiset tulivat Jeesuksen luo, kun Hänen maineensa levisi laajalle? (24) Millaista apua sinä etsit Jeesukselta?
28. Mistä kaikkialta tultiin seuraamaan Jeesuksen toimintaa? (25) Miksi ihmiset tulivat kaukaakin? (24)

Luku 5

Autuaaksi julistaminen 5:1-12

1. Kenelle vuorisaarna eli Matt. 5:3-7:27 oli kohdistettu? (1-2; vrt. 47-48) Miksi Jeesus vetäytyi vuorelle kansanjoukoista erilleen? Miksi opetuslasten opettaminen on tärkeämpää kuin suurten massojen tavoittaminen? Miksi Vuorisaarna ei voi toteuttaa yhteiskunnan lakina?
2. Mitä sana autuas tarkoittaa? (3-11) Kun se on käännetty ”ylen onnelliseksi” niin kenen näkökulmasta autuaat ovat onnellisia, heidän omasta vai Jumalan näkökulmasta? Kun sana autuas on käännetty ”siunattu” niin, kuka on siunaaja ja kuka siunattu? Kun sana on käännetty ”pelastettu”, niin mihin autuaan pelastus perustuu, autuaitten ominaisuuksiinko vai Herraan Jeesukseen, joka nuo ominaisuudet yksin voi antaa?
3. Miksi autuaaksi julistuksia ei voi erottaa toisistaan, vaan ne muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, joka määrittää kristityksi tulemisen, kasvun kristittynä ja lopullisen päämäärän? (3-11)
4. Millaista on hengellinen köyhyys? (3; vrt. Jes. 57:15; 61:1; 66:2) Miksi taivasten valtakunta on heidän?
5. Mitä taivasten valtakunta tai Jumalan valtakunta tarkoittaa? (3; 6:33; 12:28; vrt. Luuk. 6:20; 13:28-29; 17:20-24; 22:16-18; Room. 14:17; Kol. 1:13; Ilm. 12:10)
6. Kaikki autuaaksi julistukset sisältävät sekä tämän hetkisen että tulevan täyttymyksen. Mikä se on Jumalan valtakunnan osalta nyt ja mitä kerran tulevassa täyttymyksessä? (3)
7. Miksi kristityn kasvuprosessin läpi käyneellä on täsmälleen sama osa kuin sen alussakin? Vertaa jakeita 3 ja 10!
8. Miksi hengessä köyhistä ei sanota, että he ”saavat” taivasten valtakunnan, vaan että heillä ”on” se? (3)
9. Miksi autuaaksi julistukset puhuvat henkilöiden ominaisuuksista eivätkä niinkään heidän teoistaan tai toiminnastaan? (3-10) Kun muistelet menneisyydessä tapaamiasi ihmisiä, kumman muistat heistä paremmin, sen millaisia he olivat vai mitä he tekivät tai sanoivat?
10. Miksi hengessä köyhät ja taivasten valtakunnan omistavat voivat olla myös murheellisia? (4; vrt. Jes. 61:2; Joh. 16:20; 2 Kor. 7:9-11; Ilm. 7:17) Millaisesta murheesta mahtaa olla kysymys ja miten se vaikuttaa? Mistä synteihin langenneet uskovat saavat lohdutuksen? Millainen vaikutus saadulla lohdutuksella on? (Vrt. 2 Kor. 1:3-7)
11. Millaista on sävyisyys tai hiljaisuus tai nöyryys, jota kaikkea alkukielen sana sisältää? (5; vrt. Ps. 37:11) Mistä tuo nöyryys kumpuaa? (Vrt. 4)
12. Millaisen maan sävyisät perivät? (5) Miksi Vanhassa Testamentissa Aabrahamin saamat lupaukset sisältävät aina myös lupauksen maasta? Miksi Jumala ei lupaa omilleen vain uutta taivasta vaan myös uuden maan?
13. Miksi juuri syntinsä nähnyt ja sen anteeksi saanut kaipaa vanhurskautta (Jumalalle kelpavaa elämää), oikeamielisyyttä, puhtautta ja pyhyyttä elämäänsä? (6; vrt. Joh. 6:35) Millä tavalla hänet ravitaan nyt ja millä tavalla lopullisessa valtakunnassa?

14. Mistä laupeus ja rakkaus kumpuaa? (7; vrt. Luuk. 7:47) Miksi vanhurskauden lahjan ja syntinsä anteeksi saanut rakastaa? Millaista laupeutta ja rakkautta sellainen saa osakseen? Keneltä? Miksi rakkauden osoittaminen ei aina synnytäkään vastarakkautta ihmisiltä?
15. Miksi toisille rakkautta jakava joutuu usein huomaamaan oman sydämensä likaisuuden? (8) Mistä hän joutuu hakemaan toistuvasti sydämen puhtautta? (Vrt. Apt. 15:9; Hepr. 12:14; 1 Joh. 1:7,9) Mitä Jeesuksen ristinveressä puhdistusta etsivä saa ristillä nähdä? (Vrt. 2 Kor. 3:18; 1 Joh. 3:2-3)
16. Millä tavalla ristiriitojen repivässä maailmassa Jeesuksen verellä puhdistettu sydän lähtee rakentamaan rauhaa ihmissydämiin ja heidän välilleen? (9; vrt. Apt. 10:36; Ef. 2:17-18)
17. Miksi rauhan evankeliumin julistajia kutsutaan Jumalan lapsiksi? (9) Mitä Jumalan lapseus merkitsee? Millainen perintö odottaa heitä?
18. Miksi rauhan evankeliumin julistajat joutuvat vainojen kohteeksi? (10-11; vrt. Apt. 5:41; 1 Piet. 3:14) Millainen on heidän osansa?
19. Mistä johtuu riemu ja ilo vainojenkin keskellä? (12; vrt. Luuk. 6:22-23; 1 Piet. 4:14) Miksi Herran oman ei tarvitse pelätä vainotuksi tulemista? (Vrt. Jaak. 5:10-11)

Maan suola ja maailman valo 5:13-16

20. Millä tavalla suola vaikuttaa? Mikä tehtävä uskovalla kristityllä ja Kristuksen seurakunnalla on? (13; vrt. 3 Moos. 2:13; Kol. 4:6)
21. Mitä tapahtuu, jos uskova ja seurakunta menettävät vaikutuksensa sopeutumalla maailman menoon? (13)
22. Millä tavalla uskova ja seurakunta loistavat Kristus-valoa? (14-16; vrt. Joh. 8:12; 2 Kor. 4:6; Ef. 5:8)
23. Miksi usko tulee näkyä julkisuudessa? Miksi aito usko ei voi pysyä salassa? (15) Miten on sinun uskosi laita?
24. Mitä ja ketä varten uskova tekee hyviä tekoja? Kuka saa niistä kunnian? (16; vrt. Joh. 15:8; Ef. 2:10; 1 Piet. 2:12)

Jeesus ja laki 5:17-20

25. Miten Jeesus täytti Vanhan Testamentin lain? (17; vrt. Luuk. 24:44; Room. 10:4) Miksi Hän teki niin? Millainen siunaus siitä on uskoville, että Jeesus täytti lain vaatimukset täydellisesti?
26. Kuka on kirjoittanut Vanhan Testamentin? Miten Jeesus siihen suhtautui? (18) Millainen sinun suhteesi on Raamatun sanaan?
27. Milloin ne Vanhan Testamentin lupaukset toteutuvat, jotka eivät ole vielä toteutuneet? (18) Millä perusteella voimme tietää, että ne todella toteutuvat? Miten meidän tulee valmistautua siihen?
28. Millä perusteella Jumalan valtakunnassa arvioidaan ihmisen suuruus tai pienuus? (19) Miten on sinun laitasi? Miksi ei riitä vielä se, että oppimme on oikea?
29. Mikä vika kirjanoppineiden ja fariseusten elämässä oli? (20; vrt. 20:2-7; Luuk. 11:39) Miten on sinun elämäsi laita, elätkö niin kuin opetat?

Tappaminen ja viha 5:21-26

30. Mikä oli esi-isiltä perittyjen Mooseksen lain tulkintojen päämäärä? Miksi Jeesus kumosi ne? (21,27,31,33,38,43) Millä tavalla meidän aikanamme pyritään madaltamaan Jumalan lain rimaa?
31. Millä auktoriteetilla Jeesus puhui ja opetti? (18,20,22,26,28,32,34,39,44; vrt. Joh. 5:19,24,30; 6:63; 7:16-18)
32. Millaisesta sydämestä nousee väkivalta ja murhat? (22; vrt. Ef. 4:31; 1 Joh. 3:15)

33. Mikä on tänä päivänä yleisin murha? Miten se on onnistuttu tekemään laillisesti yhteiskunnassa? Millainen tuomio siitä saadaan Jumalan edessä?
34. Mikä on tie vapaaksi vihasta, katkeruudesta ja murhanhimosta? (23-24; vrt. Mark. 11:26)
35. Miksi sovinnon hieromisella on aina kiire? (25)
36. Millaiset seuraukset on sillä, jos jäämme katkeruuden ja vihan valtaan? (26)

Aviorikos ja avioero 5:27-32

37. Ketkä kaikki ovat huorintekijöitä? (27-28; vrt. Job. 31:1; Sananl. 6:25) Millä tavalla pornografia vaikuttaa ihmiseen?
38. Miten sinä voisit voittaa seksuaaliset kiusaukset? (29-30; vrt. Ps. 119:9; Kol. 3:5-12)
39. Miten on ymmärrettävä Jeesuksen kehoitus silmän repimisestä ja käden katkaisemisesta seksuaalikiusausten tullen? (29-30) Onko kysymys kuvaannollisesta puheesta vai kirjaimellisestä käskystä? Perustelee!
40. Mikä on tie eteenpäin, kun Jumalan laki tuomitsee meidät helvettiin? (29-30; vrt. Room. 7:2-6; 8:1)
41. Miksi monet uskovat eivät ota Jeesuksen opetusta avioerosta ja uudelleen naimisiin menosta todesta? (31-32; vrt. 19:3-12; 1 Kor. 7:10-16)
42. Miksi Jeesus sallii avioeron, jos toinen on tehnyt aviorikoksen? (32) Onko silloin aina myös otettava avioero vai voiko avioliitto eheytyä senkin jälkeen?

Vala ja vannominen 5:33-37

43. Miksi Jeesus kieltää vannomisen? (33-37) Koskeeko kieltö myös virallisia valoja kuten oikeusistuimissa, avioliittoon vihkimisessä jne? (Vrt. Matt. 26:63-64; Hepr. 6:13-19)
44. Millaista Herran oman puheiden tulee olla? (37; vrt. Jaak. 5:12) Milloin sinulla on kiusaus valehdella? Miten voi pysyä totuudessa?
45. Miksi suomalaiset kiroilevat paljon? Miten puheensa voi siivota?

Kosto 5:38-42

46. Millainen oikeudenmukaisuuden periaate sisältyy sanoihin ”silmiä silmästä ja hampaasta”? (38) Millä tavalla yhteiskunnassa sitä sovelletaan?
47. Miksi jakeen 39 periaatetta ei voi soveltaa yhteiskunnalliseksi laiksi? Keitä varten se on sanottu? Miten sitä voi noudattaa?
48. Miksi Jeesus kehottaa omiaan suostumaan ilmeisen vääryyden uhreiksi? (40-41; vrt. Sananl. 20:22; Room. 12:17-21; 1 Piet. 3:9-13)
49. Miten rakkaus ilmenee käytännössä? (42) Merkitseekö rakkaus suostumista hyväksikäytettäväksi?

Rakastakaa vihamiehiänne 5:43-48

50. Millä tavalla uskovan tulee kohdella vihamiehiään? (43-44; vrt. Sananl. 25:21-22; Luuk. 23:34; Apt. 7:60)
51. Mikä on motiivi eli liikkeelle paneva voima vihollisten rakastamisessa? (45; vrt. Ef. 5:1-2)
52. Millaisin motiivein synnin hallitsematkin ihmiset osaavat tehdä hyvää? (46-47)
53. Millaisesta täydellisyydestä Jeesus puhuu kehottaessaan meitä siihen? (48) Miksi Jeesus ei sano ”tulkaa täydellisiksi” vaan ”olkaa täydellisiä”? Mistä uskovan täydellisyys on kotoisin?

Luku 6

Almut, rukous ja paasto 6:1-18

1. Mitä käytännön elämässä hurskauden harjoitus sisältää? (1)

2. Ketä varten hyväntekeväisyyttä, rukousta ja paastoa tulee harjoittaa? (1,2,5,16) Mikä merkitys niillä on Jumalalle? Entä harjoittajalle?
3. Millaisen palkan Jumala antaa niille, jotka harjoittavat hurskautta oikein motiivein, salassa ja Herraa eikä itseään varten? (1; vrt. 10:40-42; 19:28-29; Luuk. 6:23; Joh. 4:36; 1 Kor. 3:8; Kol. 3:24)
4. Mikä on niiden palkka, jotka harjoittavat hurskautta ihmisten kiitosta ja arvostusta etsien? (2) Kuinka paljon sinulle merkitsee ihmisten arvostus, kun annat rahaa hyväntekeväisyyteen tai Jumalan valtakunnan työhön?
5. Mitä Jeesus tarkoitti taloudellisen uhraamisen yhteydessä sanoillaan: "Älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea tekee"? (3) Missä määrin sinä muistelet antamiesi uhrien tai kolehtien suuruutta? Onko antaminen sinulle ilo vai velvollisuus? (Vrt. 2 Kor. 9:7)
6. Mitä sinulle merkitsee se, että taivaallinen Isä näkee kaiken sen, mitä sinä teet? (4; vrt. Luuk. 14:13-14)
7. Miksi Jeesus haluaa, että rukouksemme tapahtuu yksityisyydessä ihmissilmien saavuttamattomuudessa? (5-6; vrt. Apt. 10:9) Miksi asia ei ole ristiriidassa julkisen ja yhteisen rukouksen kanssa? (Vrt. Matt. 18:19-20) Mistä on kysymys, jos rukouselämämme rajoittuu vain julkiseen rukoukseen?
8. Miksi rukouksessa on tärkeämpää se, ketä rukoillaan, kuin se, mitä rukoillaan? (7-8)
9. Miksi rukouksessa ei tarvitse jakaa informaatiota taivaalliselle Isälle? (7-8)
10. Millainen merkitys rukouksessa on käytetyillä sanoilla, niiden määrällä, tunteen voimakkuudella tai rukousasennolla? (7-8; vrt. Room. 8:26-27)
11. Miksi Jeesus antoi meille Isä-meidän rukouksen? (9) Onko se annettu meille toistamista varten vai malliksi siitä, mitkä asiat rukouksessa ovat tärkeitä? Mitä rukous on? Miksi uskova rukoilee?
12. Miksi Herran rukous on me -muodossa eikä minä -muodossa? (9) Missä määrin sinun rukouksiisi sisältyy myös toiset veljet ja sisaret Kristuksessa?
13. Mitä Jumalan nimittäminen Isäksi kertoo Hänen läheisyydestään? Entä ilmaisu "joka olet taivaassa" Hänen kaukaisuudestaan tai pyhyydestään? Miten nämä kaksi puolta näkyvät sinun rukouselämässäsi? (9; vrt. Room. 8:15-16)
14. Millä tavalla Herran rukous ja kymmen käskyä liittyvät toisiinsa? (9-13; vrt. 2 Moos. 20:2-17) Jos muut käskyt selittävät mitä ensimmäinen käsky merkitsee, niin miten Herran rukouksen muut rukoukset selittävät ensimmäistä rukousta "Pyhitetty olkoon sinun nimesi"?
15. Mitä Herran nimen pyhittäminen tarkoittaa? (9) Ketä varten Isä-meidän rukous rukoillaan, meidän vuoksemme vai siksi, että haluamme Jumalalle jotain todella hyvää?
16. Miten se liittyy uskovan kristityn pyhitykseen eli hänen vaellukseensa uskossa? (9; vrt. Joh. 15:7-8)
17. Millainen on Jumalan valtakunta ja miten se tulee? (10; vrt. 16:28) Kuka on sen hallitsija? Missä Jumalan valtakunta on nyt nähtävissä ja millainen on sen lopullinen tuleminen täytydessään? Miksi sen tuleminen on rukoiltava?
18. Mitä Jumalan tahdon tapahtumisen rukoileminen vaikuttaa omaan tahtoomme? (10; vrt. 26:42; Room. 12:2) Miksi Jumalan tahdon tapahtuminen on parasta, vaikka se saattaisi olla ristiriidassa omien unelmiemme kanssa?
19. Kuinka suuria tai pieniä asioita taivaalliselta Isältä saa pyytää? (11) Mitä kaikkea päivittäinen ruoka-annos sisältää? Miksi rukous rajoittuu vain yhden päivän tarpeisiin?
20. Jos ruoka-annosta on rukoiltava joka päivä, niin onko syntien anteeksi pyytäminenkin jokapäiväinen rukouksesi? (12)
21. Miksi Jeesus sitoo anteeksi saamisen siihen, että annamme anteeksi niille, jotka ovat rikkoneet meitä vastaan? (12,14-16; vrt. Matt. 18:21-35; Kol. 3:13)
22. Miksi toisille anteeksiantaminen on usein vaikeaa? Mitä kertoo se, jos ihminen elättelee katkeruutta ja anteeksiantamatonta mieltä toista kohtaan? (12)

23. Miten ihminen voi vapautua katkeruudesta? (12)
24. Miten kiusaukset ja koettelemukset eroavat toisistaan? Miten ne liittyvät toisiinsa? (13)
Miten kiusaukset voi voittaa? (Vrt. 1 Kor. 10:13; Jaak. 1:3,12-15)
25. Alkutekstin ”paha” tarkoittaa sekä kaikenlaisia pahoja asioita ja tapahtumia mutta myös persoonallista pahaa eli Paholaista. Miten Herra päästää omansa pahasta? (13; vrt. Joh. 17:15; 2 Tess. 3:3)
26. Mikä merkitys ylistyksellä on rukouselämässämme? Miten ylistys ja kiittäminen eroavat toisistaan ja miten ne liittyvät toisiinsa? (13)
27. Miksi uskova voi olla täysin varma siitä, että Jumala kuule hänen rukouksensa ja voi pyhän tahtonsa mukaisesti vastata niihin? (13)
28. Kenelle yksi kuuluu kunnia siitä, kun saamme rukousvastauksia? (13)
29. Mitä varten uskova kristittykin saa paastota? Millainen vaikutus paastolla on rukouselämään? Ketä varten paaston tulee tapahtua? (16-18; vrt. Jes. 58:5-12; Matt. 9:14-15; Apt. 13:2-3; 14:24; 2 Kor. 11:27)

Jumala vai mammona? 6:19-24

30. Miksi ihmisellä on halu koota aarteita? (19-20) Mikä on maanpäälle koottujen aarteiden osa? Entä niiden kokoajan osa? (Vrt. Luuk. 12:16-21; Hepr. 13:5; Jaak. 5:1-6)
31. Millä tavalla taivaaseen voi kerätä aarteita? (20; vrt. 19:21; Luuk. 12:33-34; 1 Tim. 6:18-19)
32. Millä tavalla omaisuuden haaliminen tai päin vastoin sen käyttäminen rakkauden välineenä vaikuttaa ihmiseen? (21)
33. Millaista silmää Jeesus kielikuvallaan tarkoittaa? (22-23; vrt. Joh. 9:39-41) Millä tavalla hengellinen sokeus vaikuttaa ihmiseen?
34. Mikä on yleisimpiä epäjumalia tänä päivänä? (24) Mitä kaikkea rahan palvonta teetättää ihmisellä? Millainen on sinun suhteesi rahaan?
35. Miksi Jeesus ei sano ”ei kukaan saa palvelia kahta herraa” vaan ”ei kukaan vo”? (24)
36. Millaisia tunnetasoja ihmisillä voi olla herransa tai Herransa palveluksessa? (24) Mikä merkitys tunnetasoilla on?

Jumalan huolenpito 6:25-34

37. Millaisista asioista uskovan ei tarvitse olla huolissaan? (25,28; vrt. Fil. 4:6-7; 1 Piet. 6:7) Mikä ero on tulevaisuuden suunnitelmien teolla ja huomisesta murehtimisella?
38. Mikä on syy siihen, että uskovan ei tarvitse huolehtia? (26,30,32,34; vrt. Ps. 145:15-19; 147:9)
39. Mikä on sinun arvosi? Millä sen voi mitata? (26)
40. Millainen vaikutus murehtimisella ja huolehtimisella on ihmisen terveyteen? (27)
41. Millä tavalla työtä tulee tehdä elantonsa saamiseksi? (28) Miksi ei tarvitse huolehtia silloinkaan, kun ei enää kykene tekemään työtä tai ei sitä saa?
42. Mikä ero on vähäuskoisuuden ja epäuskon välillä? (30) Miten pieni usko voi kasvaa voimakkaammaksi?
43. Mikä on tämän maailman ihmisten tavoite? Miksi heillä on paljon murheita sen saavuttamiseksi? (31-32)
44. Mikä ero on tarpeillamme ja haluillamme? Kummat Jumala on luvannut täyttää? (32)
45. Millä ehdolla Herra lupaa omiensa tarpeet täyttää? (33) Millaisen tavoittelun sivutuotteena ajalliset tarpeet annetaan uskovalle?
46. Mitä Jumalan valtakunnan ja hänen vanhurskautensa tavoittelu on käytännössä? (33)
47. Millaista vaivaa jokaiselle päivälle on luvassa? (34)

Luku 7

Älkää tuomitko 7:1-6

1. Miten tuomitseminen eroaa asiallisesta kritiikistä? (1; vrt. 7:15) Miksi Jeesus kieltää tuomitsemisen?
2. Mitä armottomasta arvostelusta seuraa ihmissuhteissa ja jumalasuhteessa? (2; vrt. Est. 7:10; Jaak. 2:13)
3. Mistä armoton tuomitseminen johtuu? Miksi ihmisen on helppo nähdä muiden viat mutta ei omiaan? (3)
4. Millä tavalla voimme auttaa niitä, joilla on mielestämme ongelmia? (4-5)
5. Mitä tarkoittaa "helmien heittäminen sioille"? (6) Mikä on sinun elämässäsi pyhää? Keitä Jeesus mahtaa tarkoittaa "sijoilla"? Miksi ei-uskovat eivät kykene ymmärtämään Raamattua eivätkä uskovien kokemuksia? (Vrt. 1 Kor. 2:14-15)

Anova saa 7:7-12

6. Millaisia suuria lupauksia rukousten kuulemisesta Jeesus antaa? (7,8; vrt. Mark. 11:24; Joh. 15:7,17; 16:23-24; 1 Joh. 3:22)
7. Miksi rukoilija joutuu etsimään ja kolkuttamaan? Ketä hän etsii? Millaista ovea hän joutuu kolkuttamaan? (7-8)
8. Kuka lopulta avautuvan oven takaa avaa? (8) Kumpi sinulle on tärkeämpi vastaus, jota pyysit, vai vastauksen Antajan kohtaaminen?
9. Millaisia ovat Jumalan antamat lahjat ja rukousvastaukset? (9-10) Miksi on turvallista liittää rukouksiin pyyntö: "Tapahtukoon kuitenkin sinun tahtosi eikä minun!"
10. Millaisiksi Jeesus kuvaa meidät? Onko sinun helppo hyväksyä Hänen arvionsa itsestäsi? (11)
11. Miksi paha eli synnin turmelemakin ihminen voi tehdä hyvää? (11)
12. Millainen Jumala on anovia kohtaan? (11; vrt. Jaak. 1:5-6)
13. Miten Jeesuksen "kultainen sääntö" eroaa Buddhan opetuksesta "älä tee toisille, mitä et haluaisi itsellesi tehtävän"? (12; ver. 22:37-40; Room. 13:8-10) Millaista järjestystä Jeesus edellyttää kultaisessa säännössä?

Ahdas portti 7:13-14

14. Mikä on se ahdas portti tai ovi, joka johtaa elämän tielle? (13; vrt. 4:6; Luuk. 15:7,10; Joh. 10:7,9; Apt. 2:38-39) Miksi parannuksen tekeminen eli tosiasioiden tunnustaminen ja avun ja armon pyytäminen Vapahtajalta on vaikeata?
15. Miksi moni haluaa kulkea laveaa tietä, vaikka se johtaa kadotukseen? (13)
16. Mikä tekee elämän tien vaeltamisen vaikeaksi? (14) Millaiseen elämään se tie vie? (Vrt. Joh. 4:14; 6:48-51)

Hedelmästä puu tunnetaan 7:15-23

17. Miksi Raamattu toistuvasti varoittaa vääristä profeetoista ja vääristä opettajista? (15; vrt. Jer. 14:14; Hes. 22:28; Matt. 24:11,24; Apt. 20:29-30; 1 Joh. 4:1) Miksi monet haluavat kuunnella vääriä profeettoja? Miksi väärin profeettoihin nähden ei saa osoittaa suvaitsevaisuutta? (Vrt. Ilm. 2:20-23)
18. Miksi väärin profeettojen tunnistaminen ei ole helppoa? (15-16)
19. Millaisia huonoja hedelmiä väärät profeetat elämässään ja opetuksessaan osoittavat? (16-20) Entä millaista hedelmää oikeat profeetat?
20. Mikä on opetuksellaan ja vaelluksellaan huonoa hedelmää kantavan väärän opettajan tai profeetan osa? (19, 23)
21. Millaista asioiden ei saa antaa hämätä meitä? (21-22)
22. Millä voimalla väärät profeetat ajavat riivaajia ulos ja parantavat sairaita? (22)
23. Ketkä Jeesus tuntee omikseen? (23; vrt. Joh. 10:1-5,14)

Kaksi rakentajaa 7:24-29

24. Mitkä kaksi ominaisuutta tarvitaan, jotta ihmistä voidaan kutsua järkeväksi? (24)
25. Millaisia ovat ihmiselämän myrskyt? Miten niiden keskellä voi kestää? (25,27) Mikä on sinun elämäsi perustus?
26. Mikä erottaa järkevän ja tyhmän ihmisen toisistaan? (26) Kumpaan joukkoon sinä kuulut?
27. Mikä Jeesuksen tavassa opettaa hämmästytti kuulijoita? (28-29) Millaista mahtoi olla kirjanoppineiden opetustyyli? Entä Jeesuksen?
28. Mihin Jeesuksen valta perustuu? (29; vrt. 28:18; Joh. 8:28)

Luku 8

Jeesus parantaa spitaalisen 8:1-4

1. Mooseksen laki edellytti tarttuvaan spitaalisiin sairastuneilta yhteiskunnasta eristäytymistä. Miksi spitaalinen mies tuli Jeesuksen luo vastoin tätä lakia? (1-2, vrt. Luuk. 17:12-14)
2. Millainen oli spitaalisen usko? (2)
3. Kuka päättää pelastuksesta ja paranemisesta? (2) Onko meillä oikeus saada pelastus tai paraneminen? Miksi?
4. Miten Jeesus suhtautui ihmisten kärsimyksiin? (3) Entä miten sinä?
5. Miksi Jeesus kosketti spitaaliseen? (3)
6. Spitaalinen parani yhdessä hetkessä, mutta Uusi Testamentti käyttää spitaalisen yhteydessä sanaa puhdistua eikä parantua. Miksi niin? (3, vrt. 4 Moos. 12:9-15)
7. Miksi Jeesus kielsi monia parantamiaan kertomasta kokemastaan ihmeestä? (4) Mikä on ruumiin parantumista tärkeämpi?
8. Millainen terveyteen liittyvä tehtävä oli papeilla? (4, vrt. 3 Moos. 14:2-32)

Sadanpäällikön usko 8:5-13

9. Millainen suhde Kapernaumissa asuvalla roomalaisella sadanpäälliköllä oli palvelijaansa? (5-6) Millaisessa tilassa palvelija oli?
10. Mihin perustui sadanpäällikön usko siitä, että Jeesus kykenisi parantamaan hänen palvelijansa? (6)
11. Miten Jeesus vastasi miehelle? (7)
12. Millaisen pyynnön sadanpäällikkö esitti Jeesukselle? (8) Millaisena hän näki oman arvonsa Jeesuksen edessä? Mitä kertoo hänen uskostaan, että hän silti pyysi Jeesukselta apua? Mihin Sinun arvosi ja oikeutesi lähestyä Jeesusta perustuu?
13. Mihin perustui miehen usko Jeesuksen sanan parantavaan voimaan ilman, että Jeesuksen tarvitsi tulla sairaan luokse? (9)
14. Millaista ymmärrystä Isän ja Pojan välisestä suhteesta (eli siis myös Kolminaisuuden salaisuudesta) sisältyi sadanpäämiehen vastaukseen? (9) Mies omasta asemastaan käsin antoi ymmärtää, että Jeesuksen valta perustui siihen, että Jeesus oli alistanut itsensä Isän tahdon alle. Mistä hän oli mahtanut päästä tällaiseen uskoon? (Vrt. Joh. 5:30; 6:38) Millainen alamaisuus suhde vallitsee Pyhän Kolminaisuuden persoonien välillä? Miten alamaisuus ja alistaminen/alistuminen eroavat toisistaan?
15. Millaiseksi Jeesus arvosti sanan varaan jättäytyvän uskon? Miksi Jeesus antaa arvostusta suurelle uskolle? Millaista on suuri usko? (10; vrt. Matt. 15:25-28) Millaista on Sinun uskosi? Miten usko voi kasvaa suuremmaksi?
16. Millaista on taivasten valtakunnassa? (11; vrt. Luuk. 13:28-30) Millaisessa tilassa Abraham, Iisak ja Jaakob ovat? Keitä siellä on? (Vrt. Ef. 3:5-6) Millä perusteella sinne pääsee?
17. Keitä ovat valtakunnan lapset, jotka joutuvat kadotukseen? (12; vrt. 21:43; 22:11-14) Millainen paikka kadotus on? Miksi sinne joudutaan?

18. Mitä sadanpäällikön palvelijalle tapahtui? (13) Miten usko vaikuttaa?

Jeesus parantaa Pietarin anopin ja muita sairaita 8:14-17

19. Millainen oli Pietarin anopin tila? (14)

20. Millä tavalla Jeesus paransi anopin? (15) Kuinka kauan täydelliseen paranemiseen kesti?

21. Mitä teki parannettu anoppi? (15) Mitä varten meille on annettu terveytemme?

22. Miksi muut sairaat ja riivatut odottivat iltaan asti, ennen kuin menivät Jeesuksen luo? (16) Minä pitivät tuon ajan uskonnolliset johtajat sapattina tapahtuvaa parantamistoimintaa? (Mark. 3:4; Joh. 5:9-10; 9:16)

23. Mistä kertoo se, että Jeesus paransi kaikki sairaat ja vapautti kaikki riivatut? (16)

24. Miten Jeesus kantoi meidän sairautemme? Miten se liittyy siihen, että Hän kantoi myös meidän syntimme? (17; vrt. Jes. 53:4-5; 1 Piet. 2:24)

Seuraa minua! 8:18-22

25. Miksi Jeesus lähti pois, vaikka suuret ihmisjoukot lähestyivät Häntä? (18)

26. Mitä merkitsee Jeesuksen seuraaminen? (19) Haluatko sinä seurata Jeesusta? Kenet Jeesuksen seuraaja saa pysyväksi seurakseen? Mihin Jeesus seuraajansa vie? Oletko valmis seuraamaan Häntä myös kärsimystiellä?

27. Mitä Herra ei lupaa seuraajilleen? (20; vrt. Luuk. 9:57-62)

28. Mitä mahtoi tarkoittaa opetuslapsen viesti, että hän halusi haudata isänsä, ennen kuin voisi seurata Jeesusta? (21) Oliko isä jo kuollut?

29. Millaisista kuolleista on kysymys, kun he kykenevät pitämään hautajaisia? (22) Miksi Jeesuksen seuraaminen edellyttää Hänen asettamistaan tärkeämmäksi kuin perhesuhteet?

Jeesus tyynnyttää myrskyn 8:23-27

30. Mitä opetuslapset tekivät, kun Jeesus antoi heille ohjeet? (18,23) Totteletko sinä heti, kun Herra puhuu sinulle? Miksi tai miksi et?

31. Mitä sinulle merkitsee, että Jeesus on kanssasi? (23)

32. Mitä merkitsee meille se, että vaikka noudatamme Herran sanaa, asiat eivät välttämättä suju helposti? (24) Miksi Jeesus vie meitä vaikeuksien keskelle? Kerro esimerkkejä omasta elämästäsi!

33. Mitä kertoo Jeesuksen ruumiillisesta ja hengellisestä tilasta se, että hän kykeni nukkumaan myrskyn keskellä? (24)

34. Kuinka syvää pelkoa opetuslapset kokivat? (25,26) Miten sinä reagoit, kun joudut vaaraan?

35. Opetuslasten pyyntö (rukous) nousi vähäisestä uskosta, mutta miten Jeesus vastasi siihen? (26) Miten vähäuskoisuus eroaa epäuskosta?

36. Mitä Jeesus osoitti itsestään tyynnyttämällä myrskyn? (26,27) Miksi luonnonvoimien täytyi totella Jeesusta? (Vrt. Joh. 1:3)

37. Mikä avaa ihmiselle vapautuksen pelosta? (27) Mikä on pelon vastakohta?

Jeesus Gadaran alueella 8:28-34

38. Mitä tapahtui, kun Jeesus ja opetuslapset saapuivat Gesaran alueelle järven toiselle puolelle? (28)

39. Millaisella voimalla saastaiset henget (riivaajat) toimivat ja millaista käytöstä ne aiheuttavat uhrilleen? (28) Mikä on Paholaisen ja riivaajien tavoite? Saastainen henki on ihmisessä asuva erillinen persoona, joka hallitsee ihmistä. Millaisessa suhteessa toisiinsa ovat riivaukset ja psyykkiset sairaudet?

40. Miksi saastaiset henget pelkäävät Jeesusta? (29)

41. Saastaiset henget voivat asettua asumaan ihmisten lisäksi eläimissä ja joissakin paikoissa. Ne tietävät lopulta joutuvansa kadotukseen ja pelkäävät, mutta siihen asti ne pyrkivät löytämään asumuksen itselleen. Miksi Jeesus suostui riivaajien pyyntöön? (31-32)
42. Miksi Jeesus hyväksyi sikalauman tuhon? (30,32) Miksi Vanhassa Testamentissa kielletään sianlihan syöminen? (3 Moos. 11:4-8) Onko meidän tänään lupa syödä sianlihaa? (Apt. 10:13-16 ja Room. 14:15-23 ja 1 Kor. 8:8)
43. Millainen muutos riivatussa miehessä tapahtui, kun Jeesus vapautti hänet? Saatana ja saastaiset henget aiheuttavat uskoville kristityillekin kiusauksia ja hyökkäävät, mutta voiko uudestisyntyneessä ihmisessä, jossa asuu Pyhä Henki, asua myös riivaaja? Miten uskova voi vastustaa Kiusaajan ja pimeyden henkien hyökkäyksiä? (Vrt. Mark. 5:15; 2 Kor. 12:7-9 ja Ef. 6:11-19 ja 1 Piet. 5:8-9)
44. Miten ihmiset reagoivat Jeesuksen tekemään ihmeeseen? (33-34)
45. Miksi seudun asukkaat halusivat päästä Jeesuksesta eroon? (34) Millaisissa tilanteissa sinun ammattisi harjoitus ja Jeesuksen seuraaminen voivat joutua ristiriitaan keskenään?

Luku 9

Jeesus parantaa halvaantuneen 9:1-8

1. Missä sijaitsi Jeesuksen asunto hänen julkisen toimintansa aikana? (1)
2. Miten ilmeni halvatun miehen ystävien usko? (2) Millaisessa suhteessa toisiinsa ovat usko ja rakkaus?
3. Jeesus tuntee täydellisesti sisimpämme tilan. Mihin hän sen sisällössä kiinnittää erityistä huomiota? (2,4)
4. Mikä oli halvaantuneen syvin ongelma? Miten Jeesus käsitteli sitä? (2) Milloin sinä olet ensi kertaa kokenut saaneesi syntisi anteeksi Jeesukselta? Millainen kokemus se oli?
5. Mitä kirjanoppineet ajattelivat sydämessään? (3-4) Millainen oli heidän asenteensa? Miksi he olivat tulleet Jeesuksen kotiin?
6. Mikä on vastaus kysymykseen, jonka Jeesus esitti jakeessa 5? Vastauksessasi huomioi se, että kysymys ei ole siitä, mikä on meille helpompaa tai vaikeampaa, vaan mikä on sitä Jumalalle. Mitä tarvitaan parantamiseen? Entä mikä oli välttämätöntä syntien anteeksi antamiseen?
7. Miksi syntien anteeksi saaminen on rajoitettu vain maan päälle? (6) Onko kuoleman jälkeen vielä mahdollista saada anteeksi?
8. Millaisen käskyn Jeesus antoi halvaantuneelle? (6) Miten miehen, joka ei kyennyt liikkumaan, oli mahdollista noudattaa sitä? (7) Kuuluiko Jeesuksen käsky lakiin vai evankeliumiin? Miksi niin?
9. Oliko halvatun parantumishme välttämätön hänen itsensä tähden vai tekikö Jeesus sen herättääkseen uskon lainoppineissa? (6) Mikä oli halvatulle kaikkein tärkeintä? (2) Mikä on sinun syvin tarpeesi? Millaisen vastauksen Jeesus kykenee siihen antamaan?
10. Millaisen vaikutuksen tämä tapahtuma teki ihmisiin? (8) Mitä sinun tulee tehdä, kun näet Jumalan tekoja?

Jeesus kutsuu Matteuksen 9:9-13

11. Millä tavalla Jeesuksen aikana kerättiin verot ja tullit? (9) Mihin verot Rooman hallitsemassa Israelissa käytettiin? Miten meidän tulee suhtautua veroihin?
12. Millaisen kutsun Jeesus esitti Matteukselle? (9) Missä suhteessa kutsu muistuttaa kosintaa?
13. Mitä Jeesuksen seuraaminen antaa ja mitä se vaatii? Mitä se tarkoitti Matteuksen elämässä? (9, vrt. Mark. 8:34-38) Millaista siunausta ja millaisia vaikeuksia Jeesuksen seuraaminen sinun elämässäsi merkitsee?

14. Mitä kertoo Jeesuksesta se, että hänen seurassaan oli useita tullimiehiä ja prostituoituja? (10) Miten se vaikutti Jeesuksen maineeseen? (11)
15. Miksi Jeesus oli valmis ottamaan vastaan ateriakutsun keneltä tahansa? (10,11) Millainen merkitys seurakunnan evankelioimistyössä on yhteisillä aterioilla ja vieraanvaraisuudella?
16. Keitä pelastamaan Jeesus tuli tähän maailmaan? (12-13) Tarvitsetko sinä Jeesusta pelastajaksesi?
17. Mikä tehtävä uhreilla oli? Miksi laupeus on tärkeämpää kuin uhrit? (13)

Kysymys paastoamisesta 9:14-17

18. Onko paastoaminen kristitylle välttämätöntä? (14, vrt. 4 Moos. 29:7; Matt. 6:16-18) Oletko sinä paastonnut? Mitä varten teit niin?
19. Milloin tulee paastota ja milloin ei tarvitse? (15)
20. Kuka ja millainen olento Jeesus oli opetuslapsilleen? (15) Millaista on sinun ja Jeesuksen välinen yhteys?
21. Milloin opetuslapset paastosivat? (15)
22. Mihin viittaavat Jeesuksen vertauksen uusi kangas ja uusi viini? (16-17) Millaisessa keskinäisessä suhteessa ovat Vanha ja Uusi Testamentti?
23. Näitä vertauksia on usein tulkittu seuraavasti: Muotoihin kangistunutta uskonnollisuutta ei voi uudistaa, herätysten tullessa tarvitaan uusi järjestö tai organisaatio. Pitääkö se yhtä Jeesuksen opetuksen kanssa? (16-17)

Hallitusmiehen tytär ja verenvuotoa sairastava nainen 9:18-26

24. Millainen mies tuli Jeesuksen luo? Mikä oli hänen pyyntönsä? (18) Mitä sinä rukoilit, kun joku läheisistäsi oli kriittisessä tilassa? Millaisen vastauksen sait Herralta? Kerro kokemuksiasi!
25. Miten Jeesus vastasi miehen pyyntöön? (19) Mitä merkitsee ahdistuksissa tietoisuus siitä, että Jeesus on kanssamme?
26. Millaista uskoa osoitti kansanjoukon keskellä ollut verenvuototautia sairastanut nainen? Miten hän uskonsa nojalla toimi? (20-21) Miten sinun uskosi vaikuttaa käytökseesi? Kerro esimerkki! (Vrt. Jaak. 2:26)
27. Mitä naiselle tapahtui, kun hän koski Jeesuksen vaatteeseen? (22, vrt. Ef. 1:19-21)
28. Mitä Jeesus sanoi parantuneelle naiselle? Millaisen armon nainen sai parantumisen lisäksi? Mitä tapahtuma merkitsi hallitusmiehelle, joka sai seurata sitä vierestä? (22)
29. Kreikan kielessä jakeessa 22 käytetty sana tarkoittaa sekä terveeksi tekemistä että pelastamista, joten se voitaisiin kääntää myös: ”Tyttäreni, ole rohkealla mielellä, uskosi on pelastanut sinut.” Mitä Jeesuksen sanat antoivat hänelle? (22) Kumpi on tärkeämpää ruumiin parantuminen vai hengellisen rauhan saaminen?
30. Mikä kuului juutalaisten hautajaisten kulkuun? (23) Millainen rooli on itkemisellä, kun joku läheisemme kuolee?
31. Miksi ihmiset nauroivat Jeesukselle? (24)
32. Miksi Jeesus käytti kuolemasta nimitystä ”nukkuminen”? (24, vrt. Joh. 11:11-15; 1 Kor. 15:6,18,51; 1 Tess. 4:13)
33. Miten Jeesus herätti tytön kuolleista? (25) Mitä tytär teki?
34. Mitä tästä ihmeestä seurasi? (26)

Kaksi sokeaa 9:27-31

35. Millä nimityksillä sokeat miehet kutsuivat Jeesusta? (27) Mitä se merkitsee?
36. Mikä oli sokeiden pyyntö? (27) Millaisia ovat sinun rukouspyyntösi?
37. Millaisen kysymyksen Jeesus teki sokeille? (28)
38. Mitä usko on? Miksi Jeesus odottaa meiltä uskoa? Miten usko vaikuttaa? (28-30)
39. Miksi Jeesus kielsi kertomasta ihmeestä? (30)

40. Miksi parannetut eivät noudattaneet Jeesuksen kieltoa? (31)

Mykkä mies 9:32-34

41. Mikä aiheutti Jeesuksen luo tuodun miehen mykkyyden? (32)

42. Miten riivaajan ulos ajaminen vaikutti? (33)

43. Mikä mahtoi olla fariseusten syytösten motiivi? (34) Entä tämän päivän uskoa vastustavien?

Jeesus säälii kansaa 9:35-38

44. Mikä oli Jeesuksen julkisen toiminnan sisältö? (35) Mikä ajoi Jeesuksen sellaiseen toimintaan? (36)

45. Miksi Jeesus tunsu sääliä kansanjoukkoja kohtaan? (36) Mitä sinä tunnet nähdessäsi ihmisjoukkojen hädän ja tarpeet?

46. Miten ihmiskunnan hätään tulee vastata? (37-38)

47. Mikä mahtaa olla sinun kohdallasi vastaus rukoukseesi työmiehien lähettämisestä? (38)

Luku 10

Kaksitoista apostolia 10:1-4

1. Ihmisiä kutsutaan sekä pelastukseen että pelastettuja erilaisiin tehtäviin. Kuka toimii molemmissa kutsujana ja päättäjänä? (1,7; vrt. Room. 9:16)

2. Miksi Jeesus antoi eräille opetuslapsilleen uudet nimet? (2, vrt. Matt. 16:17-19)

3. Miksi Jeesus valitsi apostoliksi myös pettäjä Juudas Iskariotin? (4, vrt. Joh. 6:71; 13:21-27)

4. Mikä on meidän kannaltamme apostolien suorittamista tehtävistä tärkein? (Ef. 2:19-22 ja 2 Piet. 1:16-21)

Matkaohjeet apostoleille 10:5-15

5. Miksi Jeesus lähetti opetuslapsensa vain juutalaisten keskuuteen? (5-6; vrt. Matt. 15:24; Apt. 13:46) Mitä siitä voimme oppia tämän päivän lähetystyötä ajatellen?

6. Millaisina Jeesus näki ihmisten tilan? (6) Entä miten sinä näet uskosta osattomat?

7. Mikä oli opetuslasten viesti ihmisille? (7) Mikä on meidän viestimme tänään?

8. Millaiset valtuudet opetuslapsille annettiin? (8) Ovatko nämä valtuudet yhä voimassa meidän keskellämme? (Vrt. Mark. 16:20)

9. Mihin opetuslasten valtuudet perustuivat? (8) Millaisia lahjoja sinä olet Herralta saanut? Miten sinä niitä käytät?

10. Miksi Jeesus antoi yksityiskohtaiset ohjeet matkavarustuksista? (9-10) Oliko kysymys pysyvistä toimintaperiaatteista vai sen kertaisista ohjeista, joilla Jeesus halusi opettaa oppilaille uskossa vaeltamista? (Vrt. Luuk. 22:35-38)

11. Keitä ovat opetuslasten käynnin arvoiset ihmiset? Miten heidät voi löytää? (11)

12. Mistä syystä apostolien piti pysyä yhdessä paikassa eikä pitänyt vaihtaa yöpaikkaansa? (11) Mikä merkitys evankelioinnissa ja seurakunnan kasvussa on kotikokouksilla?

13. Mikä merkitys on rauhan toivottamistervehdyksellä? (12-13)

14. Jos opetuslapsia ei otettu vastaan, pitikö heidän siirtyä hiljaa seuraavaan paikkaan? Miksi heidän piti pudistella tomu kengänpohjistakin? (14, vrt. Apt. 16:35-40)

15. Millainen osa on niillä ihmisillä ja niillä yhteisöillä, jotka torjuvat evankeliumin? (15) Miksi siitä pitää varoittaa ihmisiä?

Niin kuin lampaat susien keskellä 10:16-25

16. Miten lampaat voivat selviytyä susien keskellä? (16-17) Keitä ovat pahimmat sudet? (Vrt. Joh. 10:5,8,10; Apt. 20:29-30)
17. Mihin uskova tarvitsee viisautta ja viattomuutta? (16-17; vrt. Room. 16:19; 1 Kor. 14:20) Miksi uskovan ei pidä olla hyväuskoinen maailman pahuuden keskellä? Millä tavalla uskovan tulee ottaa huomioon ihmisten syntisyys?
18. Miksi Herra sallii omiensa joutua vainon kohteeksi? (17-18; vrt. Apt. 12:1-11; 25:23; 27:24)
19. Miten vainotut uskovat voivat todistaa Herrasta? (19-20; vrt. Ps. 81:11) Miten huolehtiminen eroaa edeltäpäin tapahtuvasta valmistelusta? (Vrt. Kol. 4:6)
20. Millä tavalla usko Jeesukseen voi jakaa myös perheet? (21)
21. Miksi uskovat joutuvat vainon ja vihan kohteeksi? (22; vrt. Ilm. 2:10) Ketkä kaikki sitä vihaa tulevat osoittamaan?
22. Mikä on vainojen keskellä kestämisen salaisuus? Mikä loppuun asti kestämisestä seuraa? (20,22-23; vrt. Ilm. 13:8-10)
23. Miten vainottujen uskovien tulee menetellä? (23) Miksi uskovan ei tule tavoitella marttyyriutta?
24. Mihin uskova suuntaa mielensä vainojen keskellä? (23) Mitä Ihmisen Pojan tulo merkitsee seurakunnalle?
25. Millainen on uskovan ja Jeesuksen välinen suhde? Millaista kohtelua uskova saa odottaa tässä maailmassa? (24; vrt. Joh. 15:20-23; 16:1-4)
26. Millaisilla nimityksillä Jeesusta pilkattiin? (25) Millaisia nimityksiä maailma antaa tämän päivän uskoville? Millaisia kustannuksia sinä olet joutunut maksamaan Kristuksen seuraamisesta?

Älkää pelätkö ihmisiä 10:26-33

27. Mistä ihmispelko juontaa juurensa? (26) Kuinka monta kertaa Raamatussa esiintyy lause "Älä pelkää!" Mikä on pelon vastakohta? Mihin uskovan turvallisuus nojaa? (Vrt. 1 Joh. 4:18)
28. Milloin viimeistään kaikki salattu tulee julki? (26) Elätkö sinä joissakin salatuissa synneissä? Miten niistä pitää tehdä parannus?
29. Millaista avoimuutta uskovan tulee osoittaa elämässään? (27) Kuka hänelle puhuu tai kuiskaa? Miksi Herra puhuu pimeässä? Miksi Herran puhe tulee joskus kuin kuiskauksina? (Vrt. 1 Kun. 19:9-13)
30. Millä tavalla ihmispelko vaikuttaa sinun elämäsi? Miksi uskovan ei tarvitse pelätä edes surmatuksi tulemistä? (28; vrt. Room. 8:35-39) Kerro esimerkkejä uskovista, jotka ovat kärsineet marttyyrikuoleman!
31. Miksi Jumalaa tulee pelätä? (28) Millaista on oikea Jumalan pelko? Miten lapsen ja orjan pelko eroavat toisistaan?
32. Miksi evankeliumia julistettaessa on aina myös varoitettava kadotukseen joutumisen vaarasta? (28; vrt. Matt. 5:22-30; 18:9; 23:33) Miksi helvettiin joutumisesta varoittamista tänä aikana kartetaan? Millainen on raamatullinen helvetti eli iankaikkinen kadotus? (Vrt. Mark. 9:45-48; Joh. 3:16,36; Ilm. 20:10,13-15; 21:8)
33. Millä Jeesus perustelee sitä, ettei uskovan tarvitse pelätä ihmisiä tai pelottavia tapahtumia? (29-31)
34. Mihin ihmisen arvo perustuu? (31) Miksi se on suurempi kuin kaikkien muiden Jumalan luomien olentojen?
35. Mitä seuraa uskon tunnustamisesta ihmisten edessä? (32; vrt. Room. 10:9-10)
36. Mikä on pahin asia, mihin ihmispelko voi uskovan viedä? (33)

Ei rauhaa vaan miekka 10:34-39

37. Uskovalla on rauha Jumalan kanssa, mutta merkitseekö se myös rauhaa ihmisten kanssa? (34; vrt. Room. 5:1-5; 12:18) Miksi Jeesus tuo miekan?
38. Miksi jopa lähisukulaiset voivat nousta Jeesuksen seuraajaa vastaan? (35-36) Kerro omista kokemuksistasi!
39. Millaiset ehdot Jeesus asettaa seuraajalleen? (37-39) Miksi Jeesuksen seuraaminen on mahdotonta, jos mikään muu on Jeesusta tärkeämpi? Miten on sinun laitasi?
40. Mitä oman ristinsä kantaminen merkitsee? Entä Jeesuksen seuraaminen? (38) Miksi kuitenkin on mahdollista seurata Jeesusta, vaikka ehdot ovat kovat?
41. Mitä merkitsee elämän kadottaminen Jeesuksen vuoksi? Millä tavalla ihminen voi löytää todellisen elämän? (39)

Hyvän teon palkka 10:40-42

42. Ketä uskova kristitty edustaa maailmassa? (40; vrt. Luuk. 10:16; Joh. 13:20; 2 Kor. 5:19-21) Millainen vastuu on Herran lähettiläällä?
43. Keitä ovat profeetat ja vanhurskaat? Millaisen palkan saavat ne, jotka ottavat vastaan sellaisia? (41)
44. Mikä määrää tekojemme arvon? (42) Ketä varten sinä elät?

Luku 11

Johannes Kastajan kysymys Jeesukselle 11:1-6

1. Mitä Jeesus teki sen jälkeen, kun opetuslapset olivat lähteneet evankelioimismatkalle? Missä Jeesuksen toiminta tapahtui? (1) Mitä se kertoo niille, jotka lähtevät esimerkiksi lähetystyöhön ulkomaille?
2. Miten Johannes Kastaja, joka oli joutunut vankilaan, reagoi, kun hänen opetuslapsensa kertoivat hänelle Jeesuksen toiminnasta? (2-3)
3. Mistä mahtoi johtua Johannes Kastajan epäily siitä, kuka Jeesus oli, vaikka hän itse oli aikanaan omille opetuslapsilleen osoittanut, että Jeesus on Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin? Miten noihin epäilyksiin mahtoi vaikuttaa vankeus ja kuolemantuomion uhka? (3, vrt. Jes. 61:1-3; Luuk. 3:7-9) Miksi Jumalan syvästi käyttämillekin ihmisille voi syntyä epäilyksiä? Millaisessa suhteessa toisiinsa on Jumalan armo Kristuksessa ja tuleva tuomio, jonka toteuttaa Kristus? Miten Jeesuksen toiminta elämässäsi ja Sinun toiveesi ja odotuksesi ovat joutuneet ristiriitaan keskenään?
4. Millä viisaalla tavalla Johannes Kastaja toimi jouduttuaan epäilyksiinsä, jotka saattoivat vaivata myös hänen oppilaitaankin? (2-3) Missä suhteessa toisiinsa ovat epäilyt ja usko?
5. Millaisia Messiaan tunnustekoja Jeesus oli tekemässä, kun Johannes Kastajan opetuslapset saapuivat Hänen luokseen? (5; vrt. Jes. 61:1-3 ja Luuk. 4:18-19)
6. Millaisen vastauksen Jeesus antoi Johannekselle viettäväksi? (6) Miksi meillekin on tärkeää osata yhdistää toisiinsa Jumalan sana ja sen toteutuminen ympärillämme? Miksi oikeata ymmärrystä tapahtumien kulusta ei voi saada ilman Jumalan sanaa?
7. Millaisessa suhteessa Jeesuksen ensimmäinen tulo maan päälle ja Hänen vielä edessä oleva toinen tulemisensa kirkkaudessaan ovat toisiinsa?
8. Miksi Johannes Kastaja oli vaarassa loukkaantua Jeesuksen toimintaan? (6) Missä suhteessa Sinun uskosi Jeesukseen ei ole vastannut Sinun odotuksiasi? Miten olet silloin päässyt uskonvaelluksessasi eteenpäin?

Jeesuksen todistus Johanneksesta 11:7-19

9. Millaisen lausunnon Jeesus antoi Johannes Kastajasta? (7-11) Millaisen lausunnon Sinä toivoisit Jeesuksen antavan Sinusta a) ihmisille b) Jumalalle?

10. Millaista lujuuutta Johannes Kastaja oli osoittanut? (7; vrt. Mark. 6:17-18) Mikä mahtoi olla hänen lujutensa salaisuus? Miten Sinä voisit seisoa totuudessa erilaisten tuulten puhaltaessa?
11. Miten Jeesus arvosti Johanneksen askeettisen vaatimatonta elämäntapaa? (8) Miksi Johannes oli valinnut elämän erämaassa ja köyhyydessä? Millaisen lausunnon Jeesus mahtaa antaa Sinun elämäntavastasi ja elintasostasi?
12. Millä tavalla Johanneksen toiminta ylitti Vanhan Testamentin profeettojen työn? (9)
13. Mikä valmistaa ihmissydämet Kristuksen tulolle? (10) Mikä on lain ja evankeliumin suhde toisiinsa?
14. Mikä on todellisen suurmiehen tuntomerkki? Miksi Jeesus arvioi Johannes Kastajan suuremmaksi kuin kukaan muu ihminen luonnollisen syntymän, elämän ja toiminnan suhteen? (11,14) Jos Sinun elämääsi mitataan sillä, kuinka hyvin Sinä olet täyttänyt Jumalan lain, millaisen arvion mahtaisit saada Jeesukselta?
15. Miksi vähäisinkin niistä, jotka ovat uskoneet evankeliumin ja saaneet vanhurskauden uskomalla Jeesukseen, ovat suurempia kuin Johannes Kastaja? (11) Miten Jumalan valtakuntaan pääsee sisälle?
16. Jakeen 12 alkuosa voidaan kääntää ”taivasten valtakuntaa vastaan hyökätään” tai ”taivasten valtakunta on kärsinyt väkivaltaa” tai ”taivasten valtakunta on edennyt väkevästi” tai ”taivasten valtakunta on murtautunut esiin” tai ”taivasten valtakuntaa tavoitellaan hartaasti”. Loppuosakin voidaan kääntää monella tavalla: ”Hyökkääjät tempaavat sen itselleen” tai ”jotkut yrittävät väkivalloin temmata sen itselleen” tai ”sitä tosissaan haluavat saavat sen”. Mitä taivasten valtakunta tarkoittaa? Miten siitä voi päästä osalliseksi? (Vrt. Matt. 7:7-8,13-14; Luuk. 16:16; Joh. 3:3,5)
17. Mihin Vanhan Testamentin profetiat pyrkivät johdattamaan ihmiset? (13)
18. Mikä on ratkaisevan tärkeää, jos haluamme elää Jumalan valtakunnassa? (15)
19. Mihin Jeesus pyrki kertomalla vertauksen toisilleen huutelevista lapsista? (16-17)
20. Miksi ihmisistä, joille ei kelpaa laki eikä evankeliumi, ei ole toivoa? (18-19)
21. Missä todellinen viisaus ilmenee? Onko sinulla todellista viisautta? (19)

Jeesus nuhtelee Galilean kaupunkeja 11:20-24

22. Mitä Jeesuksen voi huuto kertoo Hänen sydämensä asenteesta kaupunkeihin, joissa Hän teki suurimmat tunnustekonsa? (20-21)
23. Mitä käytetään mittana viimeisellä tuomiolla? (21,23) Miten Sinä selviät silloin? Minkä varassa voi olla varma siitä, että tuomiomme ei koidu kadotukseksi? (22,23-24; vrt. Room. 8:1)
24. Mitä parannuksen tekeminen eli kääntyminen on? Miten se tapahtuu? Mistä käännytään pois ja mihin päin käännytään? (21; vrt. Luuk. 15)

Jeesus ylistää Isää 11:25-27

25. Mikä oli Jeesuksen riemun syy? (25-26) Millaisena Jeesus kuvaa Isää? Onko sinulle ilon ja riemun aihe, kun näet Isän Jumalan tahdon toteutuvan?
26. Mikä estää viisaita ja älykkäitä näkemästä, kuka Jeesus on? (25; vrt. 1 Kor. 1:19-31)
27. Kuka tekee sen mahdolliseksi lastenmielisille? (25; vrt. Ps. 119:130) Millaista on lapsenmielisyys?
28. Mitä varten Isä antoi kaiken Jeesuksen haltuun ja hallintaan? (27; vrt. Joh. 13:3; 17:2; Hepr. 2:8)
29. Miten on mahdollista oppia tuntemaan Isä? (27) Miksi Jeesuksen syvintä olemusta ei kukaan muu kuin Isä voi tuntea?

Tulkaa minun luokseni! 11:28-30

30. Mitä on Jeesuksen luokse tuleminen? (28) Miten se tapahtuu tänään? Miten sinä löysit tien Herran luo?

31. Keillä kaikilla on lupa tulla Jeesuksen luo? (28) Millaisia taakkoja sinä kannat?
32. Millaisen kaksinkertaisen levon Jeesus lupaa uskoville? (28, 29)
33. Miten sielun lepo eroaa syntien anteeksiantamuksessa saadusta omantunnon rauhasta? (29)
34. Millainen tehtävä on ikeellä? Millä tavalla Jeesus sitoutuu omiinsa? (29)
35. Mitä nöyryys ja sävyisyys on? Miksi se on välttämätön edellytys kristilliseen elämään? Miten nöyryyden voi saavuttaa?
36. Mitä Jeesuksesta voi oppia? Millä tavalla Jeesuksen tunteminen voi syventyä? (29)
37. Missä suhteessa toisiinsa ovat sielun lepo ja se kuorma (tehtävä, vaivat), jonka Jeesus antaa omalleen ja jonka Hän ikeensä avulla jakaa omansa kanssa? (29-30)
38. Miksi uskovan ei tarvitse pelätä joutuvansa ylivoimaisiin vaikeuksiin? (30)

Luku 12

Sapatin herra 12:1-8

1. Miksi opetuslapset katkoivat viljapellostä tähkäpäitä? (1, vrt. 3 Moos. 19:9-10) Mitä meidän tulee antaa niille, joilla ei ole ruokaa?
2. Millaisissa varoissa Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat? (1) Mitä meidän tulee muistaa joutuessamme taloudellisiin vaikeuksiin? (Matt. 6:25-34)
3. Millainen oli fariseusten ongelmanasettelu? (2)
4. Mitä Daavid seuralaisineen sai, kun heillä ei ollut syötävää? (3-4, vrt. 2 Moos. 29:33) Miksi he saivat kiellettyä leipää?
5. Keitä sapattikäsky ei sido? (5; vrt. 4 Moos. 28:9-10) Millaista työtä lepopäivänä saa tehdä? (12)
6. Kuka on meidän varsinainen temppelimme? (6; vrt. Joh. 2:19-22; 1 Kor. 3:16-17) Mikä on temppelin merkitys? Kuka sinun sydäntäsi hallitsee?
7. Mikä on asetettava etusijalle silloin, kun uskonnolliset säännöt ja ihmisten perustarpeet joutuvat ristiriitaan keskenään? (7)
9. Mitä varten on lepopäivä? (8) Millainen on oikea tapa viettää sunnuntai?
10. Millainen valta Jeesuksella on? (8) Mitä se merkitsee meille?

Jeesus parantaa sapattina 12:9-14

11. Miksi sapattina synagogassa fariseukset pitivät Jeesusta silmällä, parantaisiko hän miehen, jonka käsi oli surkastunut? (9-10) Millaisin motiivein ja perustein sinä seuraat toisten ihmisten käytöstä?
12. Jeesus rakasti sekä fariseuksia että miestä, jonka käsi oli surkastunut. Miten hän osoitti rakkauttaan a) miehelle (13) b) fariseuksille (11-12)
13. Mikä on vastaus kysymykseen, jolla Jeesus pyrki osoittamaan fariseuksille heidän syntinsä? (11) Millaisia kysymyksiä on hyvä käyttää, kun pyritään johdattamaan ihminen totuuden tuntemiseen?
14. Mihin ihmisen arvo perustuu? (12) Kuinka arvokkaana sinä pidät itseäsi?
15. Miksi ihmiset halusivat tappaa Jeesuksen? (14) Miksi tänä päivänä moni ihminen haluaa hävittää elämästään Jeesuksen?

Jeesus, Jumalan valitsema palvelija 12:15-21

16. Miksi Jeesus vetäytyi pois murhanhimoisten fariseusten luota? (15)
17. Ketkä kaikki Jeesus paransi? (15)
18. Millä tavalla Matteus selittää syyn siihen, että Jeesus kielsi parannettuja kertomasta, missä Hän liikkui? (16-21) Miksi parannetut eivät kuitenkaan noudattaneet Jeesuksen kieltoa?
19. Millainen Messias Jeesus on? (18) Mikä on Hänen varsinainen tehtävänsä?
20. Millaisin työtavoin Herra hallitsee omiaan? (19-20)

21. Mihin asti ulottuu Herran hallintavalta? (21) Mihin sinä panet toivosi?

Jeesus ja Beelsebul 12:22-32

22. Mitä riivaus oli aiheuttanut? Mitä tapahtui, kun Jeesus ajoi sen ulos? (22)
23. Miten riivaajan ulosajo vaikutti ihmisiin? (23-24) Miksi sama asia voi jakaa ihmiset hämmästyjiin ja vastustajiin?
24. Millaisella hyökkäyksellä Jerusalemissa tulleet lainopettajat pyrkivät mustamaalaamaan Jeesuksen? (24) Millaisia hyökkäyksiä kohdistuu kristinuskoon tänä päivänä? Oletko sinä joutunut uskosi vuoksi kokemaan hyökkäyksiä?
25. Mitä sinulle merkitsee se, että Jeesus näkee jokaisen ajatuksesi? (25)
26. Millä tavalla keskinäiset riidat vaikuttavat? (25) Miten asia soveltuu ajallisiin valtakuntiin, kristillisiin seurakuntiin ja yhteisöihin?
27. Miksi Saatanan voimalla ei voi ajaa ulos riivaajia? (26) Jos siltä näyttäisi esim. eräissä ei-kristillisissä uskonnoissa, joissa myös yritetään ajaa riivaajia ulos, niin mistä silloin on todellisuudessa kysymys?
28. Miksi Jeesuksen syyttäjien lapset tulivat olemaan vanhempiensa tuomareita? (27)
29. Mistä Jeesuksen toiminta riivaajien ulos ajamisessa todistaa? (28)
30. Kuka Jeesuksen vertauksen väkevä on ja kuka sen sitova? (29; vrt. 1 Joh. 3:8)
31. Miksi Jumalan valtakunnan ja Saatanan valtakunnan välillä ei ole mitään neutraalia tai harmaata vyöhykettä? (30) Kumpaan valtakuntaan sinä kuulut?
32. Miksi Pyhän Hengen pilkkaa ei voi saada anteeksi, vaikka Jeesuksen pilkkaamisen parannukseen taipuva saa anteeksi? (31-32, vrt. Hepr. 6:4-6; 10:26-31) Mitä Pyhän Hengen pilkkaaminen on? Millainen on sinun asenteesi, kun Pyhä Henki taivuttaa sinua parannukseen?

Puu ja sen hedelmät 12:33-37

33. Mitä Jeesus tarkoittaa puhuessaan hyvistä ja huonoista puista? (33; vrt. Matt. 7:17-23; 12:33-37)
34. Millaisista hedelmistä hyvä ihminen tunnetaan? Entä paha ihminen? (34-35) Millaista hedelmää Sinun elämäsi kantaa? Kenen tai keiden hyödyksi Sinun elämäsi hedelmät koituvat?
35. Millaiset ajatukset ja asenteet täyttävät Sinun sydämesi? (35) Miten ne ilmenevät arkielämässäsi?
36. Miksi Jeesus panee puheillemme tavattoman suuren painon? (36; vrt. Jaak. 3:2-12) Millaiset puheet ovat turhia? Entä mitkä tarpeellisia?
37. Mihin viimeinen tuomio perustuu? (37; vrt. Room. 10:9-10; 1 Piet. 4:5) Miten sinä voit selvittää viimeisellä tuomiolla?

Jeesukselta vaaditaan merkkiä 12:38-42

38. Mitä fariseukset vaativat Jeesukselta? Mikä oli heidän motiivinsa? (38) Miksi heidän juuri edellä näkemänsä ihmeet eivät riittäneet heille? Syntykö usko siitä, että saa nähdä ihmeitä? (Vrt. Joh. 12:37-40)
39. Millaisen ajan keskellä Jeesus eli? (39; vrt. Matt. 17:17; Apt. 2:40) Millainen on meidän sukupolvemme?
40. Millainen oli Joonan merkki? (39-41) Millä tavalla Jeesus oli merkki omalle sukupolvelleen?
41. Mitkä kaksi asiaa Jeesus liittää toisiinsa? (40) Mitä Jeesuksen ruumiillinen ylösnousemus merkitsee sinulle?
42. Millä perusteella ihmiset tuomitaan viimeisenä päivänä? (41-42) Oletko sinä jo taipunut parannukseen omista synneistäsi? Missä määrin sinä olet saanut Jumalan sanan valoa elämääsi?

Saastaisen hengen paluu 12:43-45

43. Riivaajista vapautuminen yhtä vähän kuin sairauksista parantuminenkaan ei vielä merkitse, että ihminen olisi pelastunut, vaikka kyseessä onkin Jeesuksen toiminta. Mitä tarvitaan sen lisäksi? (43-45)
44. Millainen ominaisuus on riivaajilla? (43-45)
45. Ellei riivaajista vapautettu ihminen tai kansakunta tee parannusta synneistään ja saa Pyhää Henkeä asumaan sydämeensä, mitä voi tapahtua? (45) Millaiset seuraukset siitä voi olla?

Jeesuksen äiti ja veljet 12:46-50

46. Miten Jeesus reagoi, kun hänen äitinsä ja veljensä tulivat hänen kotinsa ulkopuolelle asti tarkoituksella saada Jeesus luopumaan julkisesta toiminnastaan? (46-50)
47. Heidän toimenpiteensä nousi ehkä inhimillisestä rakkaudesta Jeesusta kohtaan, mutta mikä on verrattomasti tärkeämpää kuin inhimilliset tunteet? (50) Onko Jeesuksen seuraaminen aiheuttanut sinulle ongelmia kotiväkesi keskuudessa?
48. Millainen suhde vallitsee Jeesuksen ja Hänen seuraajiensa välillä? (50; vrt. Room. 8:29; Hepr. 2:11-13) Millainen on sinun suhteesi Jeesukseen?

Luku 13

Kylväjävertaus 13:1-17 ja sen selitys 13:18-23

1. Jeesus opetti veneestä rannalla seisovalle kansanjoukolle vertauksia Jumalan valtakunnan luonteesta. (1-3) Kylväminen tapahtui Jeesuksen aikana ensin ja vasta sen jälkeen auralla muokattiin pelto ja siemen sen mukana maahan. Mitä vertauksen siemenille tapahtui? a) Tien viereen pudonneille (4) b) Kallioperälle pudonneille (5-6) c) Ohdakkeiden sekaan pudonneille (7) d) Hyvään maahan pudonneille (8)
2. Mitä siemen tarkoittaa vertauksessa? (19)
3. Millainen hengellinen merkitys on tienvarteen pudonneilla siemenillä? (19)
4. Millainen hengellinen merkitys on kallioperälle pudonneilla siemenillä? (20-21)
5. Millainen hengellinen merkitys on ohdakkeiden sekaan pudonneilla siemenillä? (22)
6. Millaisia piirteitä löydät hyvään sydämenmaaperän ihmisten elämästä? Luettele kolme tai neljä! (23, lue myös Luuk. 8:15)
7. Mitä Jeesus haluaa meidän oppivan tästä vertauksesta?
8. Kylväjävertaus ei opeta jonkinlaista kohtalouskoa eli ”mitä minä sille voin, jos sydämen maaperä on huono eikä kasva minussa hyvää hedelmää”. Kaikki Jumalan sanaa kuulevat ihmiset joutuvat kohtaamaan nuo kolme kiusausta: Saatanan, joka yrittää ottaa sanan pois, ulkoiset paineet ja rikkauden viettelykset. Mistä löytyy voima voittaa kiusaukset ja kantaa hyvää hedelmää? (9,23)
9. Miksi Jeesus käytti vertauksia opettaessaan kansaa? (10-17)
10. Mikä on Jumalan valtakunnan salaisuus? (11, vrt. Ef. 1:9-14; 3:3-12)
11. Mikä ratkaisee sen, että joku saa paljon Jumalan sanan ymmärrystä ja valoa ja joku toinen menettää senkin, minkä on joskus saanut? (12)
12. Mikä tekee ihmiset ymmärtämättömiksi? Miksi se on heille myös kerrottava? (13-14; vrt Room. 1:18-23)
13. Jae 15 tiivistää pelastusjärjestyksen kielteisessä muodossa. Kerro se myönteisessä muodossa!
14. Miten meidän tulee puhua tänään ihmisille, jotka ovat paaduttaneet sydämensä ja ennakoasenteiltaan eivät ymmärrä evankeliumin sanomaa? (15) Millaisia vääriä asenteita sinulla mahtaa olla? Millä tavalla voi vapautua ennakkoluuloista, jotka estävät meitä ymmärtämästä evankeliumin sanomaa? (Vrt. Apt. 10:26,28)
15. Mikä tekee ihmisen autuaaksi eli Jumalan silmillä katsottuna onnelliseksi ja siis pelastuneeksi? (16-17)

16. Jos siemen on Jumalan sana, niin millaista mahtaa olla sellaisten ihmisten elämä, jotka kantavat runsasta satoa? (23) Onko evankeliumin sanan todistaminen uskovalle taakka vai etuoikeus? Miksi niin?

Vertaus rikkaviljasta 13:24-30 ja sen selitys 13:36-43

17. Jos taivasten valtakunta eli Jumalan valtakunta merkitsee myös nyt Jumalan hallintavaltaa ihmisissä ja seurakunnassa, niin miten se ilmenee vastustavien voimien keskellä? (25-30)
18. Kuka on vertauksen mies, joka kylvää siemenen? Mitä siemen on? Entä pelto? (24,37,38)
19. Kuka tai mikä on vihamies? Mitä rikkavilja? (25,39)
20. Keitä ovat vertauksen palvelijat? (27,39)
21. Miksi Jumala ei heti tuota oikeutta ja vanhurskautta maailmaan tuomitsemalla ja poistamalla synnin? (29)
22. Mikä on vertauksen sadonkorjuu? (30,39) Entä leikkuuväki?
23. Millaisia ihmisiä vertauksen mukaan on seurakunnan uskovien seassa? (41) Onko heidän erottamisensa aidoista uskovista täysin mahdollista ennen viimeistä tuomiota? Kumpaan joukkoon sinä kuulut?
24. Millainen osa on Pahan lapsilla, jotka viettelevät ja harjoittavat vääryyttä? (41-42; vrt. Mal. 18-20) Miksi meidän on varoitettava ihmisiä iankaikkisesta kadotuksesta?
25. Millainen on vanhurskaiden osa? (43; vrt. Dan. 12:3; 1 Kor. 15:41-44) Mihin heidän vanhurskautensa perustuu?

Vertaukset sinapinsiemenestä ja hapatteesta 13:31-33

26. Mitä kertoo Jumalan valtakunnasta (kuningaskunnasta) vertaus sinapin siemenestä? (31-32) Kuka on vertauksen mies ja mikä sinapin siemen?
27. Missä määrin sinapinsiemenvertaus on tähän päivään mennessä toteutunut? (31-32)
28. Jos sinappi kasvaa poikkeuksellisen suureksi, linnut voivat tehdä siihen pesiä. Mitä linnut tässä vertauksessa tarkoittavat? (32) Kylväjävertauksessa linnut tarkoittivat Paholaisen vaikutusta, joten mahdollisesti myös tässä vertauksessa. Mahtaako Jeesus tarkoittaa sitä, että epänormaalisti kasvaneen kristillisen kirkon sekaan pesiytyy erilaisia epäterveitä ilmiöitä? Miten sinä tulkitset sinapinsiemenvertauksen?
29. Mitä hapate yleensä Raamatussa tarkoittaa? Entä tässä vertauksessa? (33) Kuka on vertauksen nainen ja mitä jauho ja hapate?

Miksi Jeesus puhuu vertauksin? 13:34-35

30. Missä määrin sinä ymmärrät Raamattua? (34) Uskotko, että noudattamalla sanaa siinä määrin kuin sitä ymmärtää Jeesus pääsee syventämään ymmärrystäsi?
31. Mikä on vertausten päämäärä? (35)

Vertaukset aarteesta, helmestä ja nuotasta 13:44-50

32. Mikä on pelto ja mikä aarre? (44)
33. Kuka on mies, joka osti pellon? (44) Miksi hän katki sen? Kenelle peltoon kätkeyty aarre kuului?
34. Vertaus voidaan tulkita niin, että mies on ihminen ja aarre on pelastus tai niin, että mies on Jeesus ja aarre pelastettujen seurakunta? Kumpi mahtaa olla oikea sinun mielestäsi? (44)
35. Millä hinnalla pelto eli ihmiskuntaan kätkeyty pelastettujen seurakunta ostettiin? (44)
36. Kuka on kauppias ja mikä helmi? (45-46)
37. Mikä on kallisarvoinen helmi? (46) Mikä on sinun elämässäsi kaikkein arvokkainta?
38. Mitä nuotta kuvaa? (47)

39. Keitä ovat kalastajat? (48) Jos sinä olet ihmisten kalastaja, niin mikä on sinun nuottasi?
40. Mitä maailman lopussa tapahtuu? (49-50) Miksi viimeinen tuomio ja kadotus ovat välttämättömät?

Kirjanoppinut opetuslapsena 13:51-52

41. Miksi Jeesus kysyi opetuslapsilta heidän kykyään ymmärtää vertaukset? (51) Ymmärrätkö sinä ne? Mitä johtopäätöksiä sinun tulee niistä tehdä suhteessasi kuulemaasi sanaan?
42. Millainen erityistehtävä on Raamatun hyvin tuntevilla ihmisillä seurakunnassa? (52)

Jeesusta halveksitaan Nasaretissa 13:53-58

43. Kun Jeesus opetti synnyinkaupunkinsa synagogassa, millainen oli kuulijoiden ensireaktio? (53-54) Herääkö sinussa Uutta Testamenttia lukiessasi kiinnostus Jeesuksen opetukseen? Miten koet Jeesuksen ihmeet ja voimateot?
44. Miksi kuulijat loukkaantuivat Jeesukseen? (55) Miltä sinusta tuntuu, kun yhdessä sinun kanssasi kasvanut menestyy ja tulee tunnetuksi?
45. Miksi on vaikea päästä perheensä ja sukulaistensa hyväksymäksi ja arvostamaksi? (56, vrt. Luuk. 4:16-30)
46. Mistä syystä Jeesus ei voinut tehdä suuria voimatekoja Nasaretissa? (58) Entä meidän keskellämme?
47. Mikä on epäuskon olemus? Millä tavalla se vaikuttaa? (57) Epäusko ei ole uskon puutetta vaan asenne, että pärjää ilman apua. Se on siis lujaa uskoa omiin mahdollisuuksiinsa selvitä. Miksi Raamattu pitää epäuskoa kaikkein suurimpana syntinä?
48. Mitä Jeesus kertoi profeettojen sanoman vastaanottamisesta omiensa luona? (57; vrt. 1 Kun. 17:1; 17:9)

Luku 14

Johannes Kastajan kuolema 14:1-12

1. Mitä kuningas Herodes ja muut ajattelivat, kun he kuulivat Jeesuksen toiminnasta? (1-2)
2. Mitä Herodeksen sanat kertoivat hänen sydämensä tilasta? (2,5) Syyttävä sydän aiheutti Herodeksessa pelkoa, mutta mihin johtaa pelko, jonka aiheuttaa syytös, josta ei haluta tehdä parannusta? (Vrt. Luuk. 13:31-32; 23:6-11)
3. Johannes Kastaja tiesi, että kuninkaan nuhtelu synnistä olisi riskialtista, mutta miksi hän kuitenkin meni palatsiin? (3-4) Mitä tämä Raamatun paikka puhuu avioerosta ja uudelleen naimisiin menosta?
4. Millä tavalla Johannes Kastajan puhe vaikutti Herodeksen omaantuntoon? (5) Mitä seuraa siitä, ellemme anna sydämen syytöksen viedä meitä parannukseen?
5. Miksi Herodia vihasi Johannes Kastajaa? (8) Mistä viha syntyy ja mihin asti se voi viedä ihmisen? Miten voi päästä vapaaksi vihan vallasta? (Vrt. 1 Joh. 2:9-11)
6. Millainen vaikutus on alkoholin ja seksuaalisen tanssin yhdistelmällä? (6-7) Mitä pitää paeta voidakseen elää puhtaana? Millainen vaikutus on internetpornolla?
7. Miten voi tehdä oikean valinnan, kun totuus ja ympäristön ihmisten mielipiteet joutuvat ristiriitaan keskenään? (9)
8. Millä hetkellä kuningas Herodeksen iankaikkinen kohtalo määräytyi? (9-10) Miksi on vaarallista vastustaa, kun Herra vaatii meitä tekemään parannuksen?
9. Miten Johanneksen oppilaan toimivat? (12) Mikä on hautajaisten ja suruajan merkitys?

Jeesus ruokkii viisituhatta miestä 14:13-21

10. Mitä Jeesus teki, kun Johannes Kastaja oli murhattu? (13) Miksi yksinäisyys on tarpeen surun kohdatessa?
11. Millaisella sydämellä Jeesus katseli luokseen kokoontuvia ihmisiä? Mitä Hän teki? (14) Millaisin silmin sinä katselet eksyksissä olevia ihmisiä? Entä mitä teet heidän hyväkseen?
12. Millaisen neuvon opetuslapset antoivat Jeesukselle, kun ilta joutui? (15) Tarvitseeko Jeesus meidän neujamme? Miten sinä rukoilet Herraa?
13. Miksi Jeesus määräsi opetuslapset tekemään mahdollottoman tehtävän? (16)
14. Millaisiksi opetuslapset arvioivat mahdollisuutensa? (17) Millaiset ovat sinun lahjasi, jotka Jeesus voi ottaa käyttöönsä?
15. Millainen vaikutus on sillä, kun annamme lahjamme Jeesuksen käyttöön? (18)
16. Ennen kuin Jeesus teki ruokkimisihmeen, hän määräsi kansanjoukon ruohikolle jaettavaksi sopiviin ryhmiin eli organisoitavaksi. Mitä me voimme oppia siitä jakaessamme elämän leipää tänä päivänä ihmisille? (19; vrt. Mark. 6:39-40)
17. Mitä tapahtui, kun Jeesus lausui siunauksen? (19) Mikä on rikkaan elämän ehto?
18. Mikä oli opetuslasten tehtävä? (19)
19. Mitä kertoo a) Jeesuksesta ja b) ihmisistä se, että 5000 miehen ruokkimisesta jäi paljon ruokaa jäljelle? (20-21)

Jeesus kävelee veden päällä 14:22-33

20. Sekä ruokkimisihmeen kokeneet ihmiset että opetuslapset olisivat halunneet tehdä Jeesuksesta kuninkaan, mutta koska hän ei suostunut leipäkuninkaaksi, millaisen käskyn hän antoi apostoleille? Mitä hän teki kansanjoukolle? (22, vrt. Joh. 6:14-15,26-27)
21. Miten Jeesus menetteli, kun hän joutui kansanjoukon ja oppilaittensa aiheuttaman kiusauksen kohteeksi? (23) Mitä meidän tulee tehdä kohdatessamme kiusauksia?
22. Mitä Jeesus teki, kun hän ylhäältä vuorelta näki, että opetuslasten vene ei juurikaan päässyt etenemään kovassa vastatuulella? (24-25) Mitä meidän tulee muistaa, kun joudumme elämän myrskyihin?
23. Miten opetuslapset reagoivat nähdessään yön pimeydessä Jeesuksen? (26) Millä tavalla Jeesus vastaa meidän maagisiin pelkoihimme?
24. Miten voi päästä vapaaksi peloista? (27) Mitä sinä erityisesti pelkää?
25. Jeesus osoitti kävelemällä veden päällä, että hän on Jumala. Mitä "Minä olen" ilmaisu tarkoittaa? Mahtoivatko opetuslapset ymmärtää, millainen Hän on? (27)
26. Mitä osoitti Pietarin halu päästä kävelemään veden päällä Jeesuksen luo? (28) Millaisia asioita voimme Herralta pyytää? Millaista on uskon rohkeus?
27. Mikä tekee ihmeen mahdolliseksi? (29)
28. Miksi Pietari epäonnistui veden päällä kävelemisessä, vaikka se oli alkanut hyvin? (30)
29. Miten Pietarin usko ilmeni, kun hän alkoi vajota? (30) Miten Herra toimii, kun uskomme alkaa horjua? (31)
30. Miten epäusko eroaa vähäuskoisuudesta? (31) Mitä usko on olemukseltaan ja mitä epäusko? Mitä epäilykset ovat? Millaisia epäilyksiä sinulla on? Miten sinä selviät niistä?
31. Mitä tapahtui, kun Jeesus ja Pietari astuivat veneeseen? (32) Millainen valta Jeesuksella on?
32. Millä tavalla tapahtuma vaikutti opetuslapsiin? (33) Miksi on tärkeää suullisesti tunnustaa usko? (Vrt. Room. 10:9-10)

Jeesus parantaa Gennesaretissa 14:34-36

33. Gennesaretissa kaikki, jotka koskivat Jeesukseen, paranivat. (34-36) Mitä Jeesuksen parantamistoiminta kertoo Jumalan olemuksesta? Tarvitsetko sinä parantamista?

Luku 15

Jumalan käsky ja perinnäissääntö 15:1-9

1. Millaisia perinnäissääntöjä fariseukset ja lainoppineet noudattivat? (1-2) Millaisissa asioissa sinä olet inhimillisten perinteiden sitoma? Onko perinteen noudattaminen hyvä vai huono asia? Milloin se muodostuu ongelmalliseksi?
2. Miten fariseukset ja lainoppineet arvostelivat Jeesuksen opetuslasten käytöstä? (2) Millaista on kristityn vapaus? (Vrt. Joh. 8:31-32; 1 Kor. 8:9; Gal. 5:1,13)
3. Millainen pelottava seuraus voi olla perinnäissääntöjen noudattamisesta? (3-6) Miksi Jeesus kerta toisensa jälkeen arvosteli ulkokultaista elämäntapaa? Pitävätkö sinun puheesi ja käytöksesi yhtä?
4. Miksi ihmissaadokset tekevät Jumalan sanan tyhjäksi? (6) Mistä juontaa tämän päivän kristittyjen taipumus korvata rakkaus tiettyjen seremonioiden noudattamisella?
5. Millaista toimintaa on vanhempien hoidon jättäminen yhteiskunnan sosiaaliturvan tehtäväksi perustellen sitä sillä, että maksaa veronsa? (5-6) Milla tavalla vanhempien kunnioittamista tulee ilmaista?
6. Mikä on asetettava kaikkien perinteiden yläpuolelle? (6)
7. Mikä on tyyppillistä tämän päivän tekopyhyydelle? (7-9)

Mikä saastuttaa ihmisen? 15:10-20

8. Mikä on tarpeen Jeesuksen sanojen kuulemisen lisäksi? (10) Miksi Jeesus korostaa ymmärtämistä? (Vrt. Ef. 1:17-19)
9. Onko sillä mitä ja miten syömme hengellistä merkitystä? (11; vrt. 1 Kor. 6:13; 8:8; 1 Tim. 4:3-5) Mistä kertoo se, että eri uskonnot tänäkin päivänä sisältävät erilaisia ruokiin liittyviä ohjeita ja määräyksiä? Mistä juontaa tämän päivän suuri kiinnostus syömiseen ja ravintoon?
10. Mikä saastuttaa ihmisen? (11,17-20) Asuuko sinun sydämässäsi Jeesuksen opettama synnillinen luonto? Miten sitä voi pitää kurissa?
11. Mikä Jeesuksen opetuksessa huolestutti opetuslapsia? (12) Mistä johtuu se, että ihmiset loukkaantuvat totuuteen? Miksi uskovat luopuvat helposti totuuden puhumisesta? Missä määrin sinä pelkää ihmisten mielipiteitä?
12. Miten sinä voisit kitkeä elämästäsi rikkaruohot eli väärät ajatukset? Kuinka perusteellisesti olet valmis niin tekemään? (13)
13. Miten hengellisesti sokeihin opettajiin pitää suhtautua? (14)
14. Miksi Jeesus pettyi Pietarin kysymykseen? (15-16) Missä määrin sinä ymmärrät Jeesuksen opetuksia?
15. Millä tavalla sydämen saasta vaikuttaa muiden elämään ja omaamme? (18-20; vrt. Luuk. 17:1-2) Miksi valtaosa ihmisistä pitää tänä päivänä omien himojen ja halujen tukahduttamista vahingollisena? Mitä siitä seuraa? Kerro esimerkki!
16. Miten voi vapautua sydämen saastasta ja päästä puhtaaksi? (19-20; vrt. Room. 7:15-21; 8:3-5)

Kanaanilaisen naisen usko 15:21-28

17. Miksi Jeesus vetäytyi julkisuudesta Tyyroksen ja Siidonin alueelle? (21) Miksi se oli Jeesukselle ja opetuslapsille välttämätöntä? (Vrt. Mark. 6:31) Millä tavalla ja missä sinä pääset parhaiten vapautumaan väsymyksestä? (Vrt. Matt. 11:28-30)
18. Voitko yhtyä sellaiseen tulkintaan, että Jeesus ei varsinaisesti mennyt Israelin rajojen ulkopuolelle levätäkseen vaan tavatakseen tuon naisen? Jos voit, niin miksi? Ellet, niin miksi? (22)
19. Mikä oli naisen tuskan syy? (22) Kärsitkö sinä kun joku rakkaistasi kärsii? Millaiseen käytökseen rakkaudesta nouseva tuska vie ihmisen?

20. Mitä nimitystä nainen käytti Jeesuksesta? (22) Mitä se kertoo hänen uskostaan? Miten tuo usko oli hänessä syntynyt?
21. Miksi Jeesus oli vaiti, vaikka nainen huusi apua? (23) Miksi Jeesus vastaa joskus myös meidän rukouksiimme vaitiololla?
22. Millaisista motiiveista nousi opetuslasten esirukous naisen puolesta? (23) Entä sinun esirukouksesi eri ihmisten puolesta?
23. Miksi Jeesus aluksi vastasi naisen tuskaan kylmältä kuulostavin sanoin? (24) Jeesus kertoo rajoittaneensa julkisen toimintansa Israelin kadonneisiin. Miksi hän siitä huolimatta oli valmis auttamaan tätä ulkomaalista? Mihin asti tulisi kristillisen kirkon työn ulottua Jeesuksen kärsimyksen ja ylösnousemuksen jälkeen?
24. Millä tavalla naisen pyyntö muuttui jakeesta 22 jakeeseen 25? Miten sinun rukouksesi muuttuvat ahdistustesi keskellä?
25. Jumala oli antanut Israelille erityiset lupauksensa. Sen Jeesus ilmaisi sanalla "lasten leipä". Mitä kaikkea tuo "lasten leipä" mahtaa sisältää? (26, vrt. Luuk. 1:68-75; Room. 9:4-5; Ef. 2:12-13)
26. Mistä kertoo se, että nainen suostui "koiranpenikaksi"? (27)
27. Miksi nainen jatkoi anomista, vaikka hän tunnustikin, ettei hänellä ollut mitään oikeutta saada apua? (27) Mihinkä usko vetoaa?
28. Miksi Jeesus tunnisti naisen uskon suureksi? Miten mitataan uskon suuruus? (28) Millaisena sinun uskosi näkee Jeesuksen?
29. Jeesus antoi tunnustuksen naisen uskon sanoista. Millaisessa suhteessa toisiinsa ovat usko ja uskon tunnustaminen? (29, vrt. Room. 10:9-13)
30. Jeesus on "heikko" meidän uskollemme. Mitä muuta nainen sai kuin sen, että hänen tyttärensä parani? (28) Kumpi on sinulle tärkeämpää, lahja, jonka Jeesus antaa vain Jeesuksen sydämen rakkauden tunteminen?

Jeesus parantaa sairaita vuorella 15:29-31

31. Millaisissa eri tilanteissa Jeesus nousi vuorelle? (29; vrt. Matt. 5:1; 17:1; 28:16; Luuk. 6:12) Miksi Hän teki niin?
32. Millaisia sairaita tuli kansan mukana Jeesuksen luokse? (30)
33. Mistä Jeesuksen parantamishmeit kertovat? (30-31; vrt. Jes. 42:6-7; 61:1-4; Luuk. 4:18-19) Miten ne vaikuttivat ihmisiin?

Jeesus ruokkii neljätuhatta miestä 15:32-39

34. Mitä Jeesus tunsu jo kolme päivää hänen opetustaan kuunnellutta kansanjoukkoa kohtaan? (32) Millä silmällä me katselemme taloudellisissa vaikeuksissa eläviä ihmisiä?
35. Millaisia epäilyksiä opetuslapsilla oli tässä tilanteessa? (33) Mitä sinä teet, kun törmäät inhimillisin voimin ylittämättömiin vaikeuksiin?
36. Kuinka paljon ruokaa tarvittiin 4000 vatsan täyttämiseen? (34)
37. Jeesus lisäsi ruoan rukoilemalla kiitosrukouksen. (36) Miksi ruokarukous on tärkeä?
38. Miten ilmeni Jeesuksen armon yltäkylläisyys? (37) Perinteisesti meille opetettiin, että ruoka on syötävä loppuun asti. Mistä ruoan jättäminen kertoo?

Luku 16

Merkkiä vaaditaan jälleen 16:1-4

1. Miksi fariseukset ja saddukeukset, jotka edustivat kahta aivan erilaista uskonsuuntaa saattoivat toimia yhdessä? (1) Millainen oli fariseusten uskonkäsitys, entä saddukeusten? (Vrt. Apt. 23:6-9)

2. Mitä fariseukset ja saddukeukset vaativat Jeesukselta? Mikä oli heidän motiivinsa? (1) Miksi heidän juuri edellä näkemänsä 4000 ihmisen ruokkimisihme ei riittänyt heille? Syntykö usko siitä, että saa nähdä ihmeitä? (Vrt. Joh. 12:37-40)
3. Millaisia ovat aikojen merkit, joita fariseukset ja saddukeukset eivät osanneet lukea, vaikka osasivat päätellä oikein sääilmiöitä? (2-3) Millaisia merkkejä meidän tulee tarkata ja mistä ne kertovat? (Vrt. Mark. 13:24-29)
4. Millaisena Jeesus näki sukupolvensa? (4) Millainen on tämän päivän suomalainen sukupolvi Jeesuksen silmin?
5. Mikä on se ainoa merkki, joka voi johtaa ihmisen uskoon? (4, vrt. Matt. 12:37-40)

Fariseusten ja saddukeusten hapatus 16:5-12

6. Mikä huolestutti opetuslapsia venematalla? (5,7) Mitä sinä teet, kun joudut talousvaikeuksiin? (Vrt. Matt. 6:25-34)
7. Minkä Jeesus näki vaarana? (6,12) Mitä fariseusten ja saddukeusten hapate tarkoittaa? (Vrt. Luuk. 12:1-3) Millaista tulee kristityn elämän olla?
8. Millaisella asenteella Jeesus vastasi opetuslasten huoleen? (9-11) Muistatko sinä niitä epälukuisia armon osoituksia, joita Jeesus on sinua kohtaan tähän mennessä osoittanut? Millaisen mielen niiden muistelu synnyttää?
9. Miksi vähäiseenkin määrään väärää oppia tulee suhtautua äärimmäisellä tiukkuudella?

Pietari tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi 16:13-20

10. Millaisen kysymyksen Jeesus esitti opetuslapsilleen? (13) Miksi tämä kysymys on tärkeä? Kenenä tämän päivän tavalliset ihmiset pitävät Jeesusta? Entä sinä?
11. Mitä Jeesuksen aikalaiset ajattelivat Jeesuksesta? (14) Mitä se kertoo heidän asenteestaan Jeesukseen?
12. Mitä Pietari vastasi samaan kysymykseen? (15-16) Mitä sana Kristus tarkoittaa? Entä Jumalan Poika? Millä tavalla sinun elämäsi muuttuisi, jos tunnustaisit Jeesuksen Kristukseksi?
13. Miten Pietari oli päätenyt sellaiseen uskoon? (17) Miten usko voi syntyä? (Vrt. Joh. 6:44-45)
14. Miksi Pietari oli autuas? (17) Mihin hänen Jumalan silmillä katsoma onnensa ja pelastuksensa perustui?
15. Mitä nimi Pietari tarkoittaa? (18) Tarkoittiko Jeesus, että seurakunta rakennettaisiin Pietarin henkilön varaan vai sitä, että seurakunta rakennetaan sen uskontunnustuksen varaan, jonka Pietari oli esittänyt?
16. Mitä ilmaisu tuonelan portit kuvaa? (18) Tarkoittaako Jeesus sitä, että seurakunta marssii voitollisesti läpi kuoleman valtakunnan ylösnousemuksen voittoon? Vai mitä muuta?
17. Mitä taivasten valtakunnan avaimet merkitsevät? (19; vrt. Joh. 20:23)
18. Millä tavalla maan päällä julistettu synninpäästö vaikuttaa? (19)
19. Minkä sitomisesta Jeesus puhuu? (19)
20. Miksi Jeesus odottaa meiltä uskontunnustusta? (Vrt. Room. 10:9-13)
21. Miksi opetuslasten piti salata tämä uskontunnustuksensa? (20) Mitä tuon ajan ihmiset yleensä ymmärsivät Messiaan (Kristuksen) rooliksi?

Jeesus puhuu kuolemastaan 16:21-23

22. Mitä tehtävää varten Jeesus tuli tähän maailmaan? (21) Miksi Jeesus ei ollut aikaisemmin puhunut opetuslapsilleen kuolemastaan? Missä suhteessa asia oli Pietarin juuri edellä jakeessa 16 esittämään uskontunnustukseen?
23. Mikä on kristillisen ilosanoman eli evankeliumin sisältö? (21, vrt. 1 Kor. 15:1-8)
24. Miten Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus tuottaa meille pelastuksen? (21)

25. Millainen oli Pietarin motiivi, kun hän nuhteli Jeesusta? (22) Miksi inhimilliset rakkauden tunteet eivät välttämättä ole todellista rakkautta?
26. Miksi Jeesus kääntyi Pietarista pois? (23) Miten meidän tulee koko olemuksellamme torjua kiusaukset?
27. Miksi inhimilliset tunteemme voivat toimia Saatanan välineinä? (23) Millä tavalla voimme oppia katselemaan asioita Jumalan näkökulmasta?

Jeesuksen seuraamisesta 16:24-28

28. Mitä merkitsee Jeesuksen seuraaminen? (24) Haluatko sinä seurata Jeesusta?
29. Mitä itsensä kieltäminen merkitsee käytännössä? Miksi se on tarpeen? (24)
30. Millaiseen kärsimykseen viittaa ristinsä kantaminen? (24)
31. Miksi itserakkaus tuhoaa meidät? (25) Onko tämän päivän suosittu oppi ”Et voi rakastaa toisia, ellet rakasta itseäsi” Raamatun mukainen?
32. Miten oman elämänsä kadottaminen Jeesuksen tähden pelastaa sen? (25)
33. Millaisella hinnalla voi saavuttaa iankaikkisen pelastuksen? (26) Kykenetkö sinä pelastamaan itse itsesi?
34. Millaisessa tilassa on nykymaailmamme? (26; vrt. 1 Joh. 2:15-17; 5:19) Mitä seuraa siitä, jos sopeudumme sen menoon?
35. Elätkö sinä ensi sijassa ihmisten ja Jeesuksen edessä? (27) Mikä on suunnattomasti pelottavampaa kuin joutua ihmisten edessä häpeään?
36. Millaisessa hahmossa Jeesus tulee toisen kerran takaisin? (27) Mitä se hetki tulee tuottamaan sinulle?
37. Jumalan valtakunta tulee täydessä voimassaan Jeesuksen toisessa tulemisessa, mutta milloin sen voima alkoi murtautua julkisella tavalla tähän maailmaan? (17:1, vrt. Apt. 2:2-21)

Luku 17

Jeesuksen kirkastuminen 17:1-8

1. Mistä tapahtumasta oli kulunut kuusi päivää? (1, vrt. 16:13-28)
2. Jeesus otti vain Pietarin, Johanneksen ja Jaakobin mukaansa kolmeen tilanteeseen. Mitkä olivat nuo kaksi muuta? Mitä yhteistä kaikilla noilla tilanteilla oli? (1, vrt. Mark. 5:37; 14:32-34)
3. Miten Jeesuksen hahmo muuttui? (2) Mitä kirkastuminen merkitsi Jeesukselle ja mitä meille?
4. Miksi Jeesus näytti kirkastuneen olemuksensa opetuslapsilleen? (Vrt. 2 Piet. 1:16-19)
5. Ketkä muut ilmestyivät vuorella? (3)
6. Mitä Mooseksen ja Elian ilmestyminen kertoo kuolleiden olotilasta? (3)
7. Mistä Elia ja Mooses keskustelivat Jeesuksen kanssa? (3, vrt. Luuk. 9:31)
8. Pietari puhe kuvasi hänen pelonsekaisuuttaan, missä oli hänen ehdotuksensa suurin virhe? (4) Mitä olisit itse sanonut Jeesukselle vastaavassa tilanteessa?
9. Mitä Isä Jumala sanoi? (5) Mitä sanat merkitsevät meille? Entä Jeesukselle itselleen?
10. Mikä aiheutti opetuslapsissa suuren pelon? (6)
11. Opetuslapsille Jeesuksen kirkastuminen oli suurenmoinen kokemus, mutta kun Jeesus palasi entiseen hahmoonsa ja oli taas yksin opetuslasten kanssa, oliko se heille kylliksi? (7-8) Kumpi on tärkeämpää, suuret kokemukset vai Jeesuksen läsnäolo elämässämme?
12. Mitä sinulle merkitsee Jeesuksen sana: ”Älkää pelätkö!” (7)

Opetuslapset kysyvät Eliasta 17:9-13

13. Miksi Jeesus kielsi opetuslapsia puhumasta tästä kokemuksestaan ennen ylösnousemustaan? (9) Onko sinun elämässäsi kokemuksia, joita toiset ihmiset eivät vielä kykene ymmärtämään? Jos on, niin kerro miksi?
14. Millainen on ylösnousemus? (9)
15. Oppilaiden kysymys Eliasta saattaa olla meille vieras, mutta miten voimme pyytää Jeesukselta selitystä asioihin, joita ei vielä ymmärrä? (11)
16. Ketä Jeesus tarkoitti vastauksessaan Eliasta? (11-12, vrt. Luuk. 1:17; Ilm. 10:3-13)

Riivattu poika 17:14-21

17. Mistä kolme opetuslasta palasi Jeesuksen kanssa? Millaisen mielialan vallassa he mahtoivat olla? (14) Oletko sinä törmännyt suureen ongelmaan pian sen jälkeen, kun olet saanut kokea suurta hengellistä siunausta?
18. Mitä tuskainen mies huusi Jeesukselle väkijoukosta? (15)
19. Millaista oli isän elämä ollut, kun hänen poikansa oli riivaajan vallassa? (15)
20. Millaisella mielellä isä oli, kun opetuslapset eivät olleet kyenneet poikaa vapauttamaan riivaajan vallasta? (16)
21. Miksi ja miten Jeesus tässä tilanteessa ilmaisi pettymyksensä ympäröivään epäuskoon? (17) Millaisen sukupolven keskellä me nyt elämme?
22. Mitä Jeesus teki sekä miehen että ympärillä olevien ihmisten epäuskosta huolimatta? (18) Millaista apua sinä haluaisit Jeesukselta perheesi tai omiin vaikeuksiisi?
23. Jeesus antoi opetuslapsilleen vallan ajaa ulos riivaajia. (Vrt. Mark. 6:13; Luuk. 9:1) Miksi he eivät siitä huolimatta kyenneet ajamaan riivaajaa tästä pojasta? (19-21) Millaista apua sinä haluaisit Jeesukselta perheesi tai omiin vaikeuksiisi?
24. Millä tavalla usko vaikuttaa ja tekee mahdollottoman mahdolliseksi? (20)
25. Mitä Jeesus tarkoitti sinapinsiemenen kaltaisella uskolla? (20)
26. Mitä jae 21 kertoo riivaajien lajeista ja siitä miten ne pitää kohdata?

Jeesus puhuu jälleen kuolemastaan 17:22-23

27. Miksi Jeesus kertoi ristin tiestä juuri silloin, kun opetuslapsetkin ja muut ihmiset ihailivat Hänen parantavaa tekoaan? (22) Mikä on syvimmissä merkityksessä parantamisenkin salaisuus?
28. Miksi opetuslapset tulivat murheellisiksi eivätkä kyenneet ymmärtämään Jeesusta, vaikka hän selitti heille, mistä evankeliumissa on syvimmitään kysymys? (23)

Temppeliveron maksaminen 17:24-27

29. Mihin tarkoitukseen temppeliveroa kerättiin? Kuinka suuri se oli? (24; vrt. 2 Moos. 33:13; 2 Aik. 24:6; Room. 13:6-7) Miten uskovan tulee suhtautua veroihin?
30. Miksi Jeesuksen ei olisi pitänyt maksaa temppeliveroa? (25-26; vrt. Joh. 2:19-21) Miten tulisi suhtautua kirkollisveroihin? Miten ne eroavat vapaaehtoisista lahjoista Jumalan valtakunnan työlle?
31. Millä tavalla rakkaus ilmenee niitä kohtaan, jotka eivät ymmärrä vielä evankeliumin sanomaa? (27)
32. Millä tavalla Jeesuksen täydellinen tieto kaikista asioista ja tapahtumista näkyy tässä tekstissä? (25,27)
33. Millaisia olivat Jeesuksen kaikki ihmeteot? Tekikö Hän niitä itseään vai muita varten? Mikä niiden varsinainen päämäärä oli? (27)

Luku 18

Kuka on suurin? 18:1-6

1. Millaista on suuruus tämän maailman mittapuiden mukaan? Entä Jumalan valtakunnassa? Mikä on suurinta ihmisessä entä Jumalassa? (1; vrt. Joh. 13:3-5,13-17; Fil. 2:5-11)
2. Onko väärin, jos tahtoo päästä merkittävään asemaan ja johtamaan muita? (1,4) Millä tavalla ensimmäisille sijoille pyritään Herran seurakunnassa?
3. Mikä on ehto taivasten valtakuntaan pääsemiselle? (3; vrt. Joh. 3:3,5) Mitä lapsen kaltaiseksi kääntyminen tarkoittaa? Miksi nöyrytyminen on ihmisille äärimmäisen vaikeaa?
4. Millä tavalla Jeesus kohtelee lapsia? (2,5,10,14) Entä sinä?
5. Mitä lasten luokseen ottaminen merkitsee? (5) Mistä on kysymys, kun se tapahtuu Jeesuksen nimessä?
6. Mitä jae 6 kertoo lasten uskosta? (6) Millaista se on? Miten se eroaa aikuisten uskosta?
7. Millaiset kohtalokkaat seuraukset on lasten viettelystä? (6)

Varoitus viettelyksistä 18:7-9

8. Mistä viettelyksissä on kysymys? (7) Miksi viettelyksiä ja kiusauksia ei voi tässä ajassa välttää? Mistä ne ovat kotoisin? (Vrt. Jaak. 1:13-15)
9. Mitä tulee tehdä viettelevälle kädelle tai silmälle? (8,9; vrt. Kol. 3:5) Onnistuuko se sinulta? Tarkoittiko Jeesus todella sitä, mitä sanoi? Mikä on ainoa tie sille, joka ei kykene lakia noudattamaan?
10. Miten voimme selviytyä viettelyksistä? (8,9)
11. Millainen paikka on kadotus, helvetti? (8,9)

Vertaus eksyneestä lampaasta 18:10-14

12. Millä tavalla lasten halveksunta näkyy tämän päivän suomalaisessa yhteiskunnassa? Millainen on sinun asenteesi lapsia kohtaan? (10)
13. Millainen suhde lasten ja heidän enkeliensä välillä vallitsee? (10) Mikä on enkelien rooli uskovan elämässä? (Vrt. Hepr. 1:14)
14. Keitä pelastamaan Jeesus on tullut? (11) Tarvitsevatko pienet lapset pelastusta?
15. Miten paimen ehtii löytää kadonneen lampaan, ennen kuin yö tulee ja pedot ehtivät sen raadella? (12)
16. Jeesus nimittää itseään Hyväksi Paimeneksi. Millaiset ominaisuudet Hänellä on? (12; vrt. Hes. 34:11-16; Joh. 10:1-18)
17. Voidakseen löytää kadonneen lampaan koiran avulla, paimenen täytyy kulkea sama reitti kuin lampaankin. Mitä se kertoo Jeesuksen tiestä meidän löytämiseksemme? (12) Oletko sinä valmis kärsivällisesti etsimään kadonneita siihen asti, kunnes he saavat kuulla evankeliumin?
18. Mitä kertoo paimenen ilo, kun hän on löytänyt kadonneen? (13) Miksi aitoa iloa ei voi olla jakamatta?
19. Mikä on Hyvän Paimenen ja taivaallisten enkelien ilon syy? (13) Mistä sinä eniten iloitset? (Vrt. Luuk. 10:17-20)
20. Mitä tämä vertaus kertoo pelastuksen luonteesta? (12-13)
21. Millainen sydän Jumalalla on lapsia kohtaan? (14)

Voita veljesi takaisin 18:15-20

22. Miten tulee menetellä, kun uskonveli tai sisar tekee syntiä? (15) Miksi toisen nuhteleva on usein hyvin vaikeata? Miten pitää suhtautua omiin synteihinsä, jos haluaa auttaa toista parannukseen?
23. Miten tulee menetellä, jos henkilökohtainen nuhtelu ei auta? (16)

24. Missä vaiheessa asia pitää viedä koko seurakunnan käsittelyyn? (17) Miksi etenemisjärjestys on tärkeä?
25. Miten tulee suhtautua ihmiseen, joka ei taivu parannukseen seurakunnankaan nuhteet saatuaan? (17; vrt. 1 Kor. 5:5-6,11; 2 Tess. 3:14-15)
26. Mihin perustuu syntiä tehneen kohtelu Jumalan seurakunnassa? (18; vrt. 16:19; Joh. 20:23)
27. Millaisen valtavan lupauksen rukousten kuulemisesta Jeesus on antanut? (19-20)
28. Mikä on kristillisen seurakunnan kokoontumisten syvin olemus? (20)

Vertaus armottomasta palvelijasta 18:21-35

29. Millainen ongelma Pietarilla oli esitettäväksi Jeesukselle? (21) Miksi anteeksi antaminen on usein vaikeata? Mitä se tuo mukanaan? Eli mistä anteeksi antamisessa on syvimmältään kysymys?
30. Mitä Jeesuksen vastaus kertoo Jumalan anteeksiantamuksen määrästä, jos Hän edellyttää jatkuvaa anteeksiantamista katuvalle? (22,27)
31. Kuka on Jeesuksen vertauksen kuningas? (23)
32. Keitä ovat palvelijat? (23)
33. Miten ja milloin Herran palvelijat joutuvat tilille elämästään? (24)
34. Millainen summa on 10 000 talenttia? (24) Kuinka paljon suurempi se on kuin 100 denaria? (1 talentti on 6000 denaria)
35. Mihin velkavankeus tai orjaksi myynti viittaavat? (25)
36. Millaiset mahdollisuudet ihmisellä on sovittaa syntinsä Jumalaa vastaan? (26)
37. Millainen sydän Herralla on katuva syntistä kohtaan? (26-27)
38. Jos meille tehty vääryys on verrattavissa 100 denariin eli nykyrahassa noin 10 000 euroon, niin katkeruus ja anteeksi antamaton sydän on verrattavissa 10 000 talenttiin eli nykyrahassa 6 000 000 000 euroa. Miksi Jumala näkee katkeruuden ja anteeksiantamattoman mielen niin suurena syntinä? (28-30,32-33)
39. Mitä siitä seuraa, jos emme anna katuville anteeksi? Miksi Jumala on sitonut oman anteeksiantamuksensa siihen, miten me annamme anteeksi muille? (34-35; vrt. Isämeidän rukous)
40. Mikä on anteeksi saamisen ehto? (35)

Luku 19

Kysymys avioerosta ja naimattomuudesta 19:1-12

1. Mihin Jeesuksen matka suuntautui? Mikä sen lopullinen päämäärä oli? (1)
2. Mitä Jeesus teki Häntä seuraaville ihmisille? (2) Mikä mahtoi olla heidän motiivinsa seurata Jeesusta?
3. Millaisin vaikuttimin fariseukset kysyivät Jeesuksen käsitystä avioerosta? (3) Millaisista syistä tänä päivänä sallitaan avioero Suomessa?
4. Mikä on avioliiton olemus? (4-6)
5. Mihin avioliitto perustuu? (4)
6. Miksi kristillinen avioliittokäsitys ei voi sisältää homoseksuaalisia suhteita? (4; vrt. Room. 1:26-27)
7. Mitä avioliiton kannalta merkitsee se, että puolisoiden pitää luopua omista vanhemmistaan? (5) Millaisesta luopumisesta on kysymys? Mitkä ovat onnellisen avioliiton ehdot seuraavissa kolmessa asiassa?
a) suhteessa vanhempiin b) puolisoiden välisessä suhteessa c) suhteessa Jumalaan
8. Mitä kristillisessä avioliitossa liittyminen puolisoon merkitsee fyysisellä, henkisellä ja hengellisellä tasolla? (5)
9. Kuka suorittaa kristillisessä avioliitossa puolisoiden yhteen liittämisen? (6)
10. Miten ihmiset voivat tuhota Jumalan työn avioliiton suhteen? (6)

11. Miksi Mooseksen laki salli avioeron? (7-8) Entä nykyinen lainsäädäntö?
12. Mistä syystä Jeesus sallii avioeron? (9; vrt. Luuk. 16:18) Voiko aviorikoksen tehnyt parannuksen tehnyt eheyttää avioliittonsa uudestaan? (Vrt. 5 Moos. 24:2-4)
13. Salliiko Jeesus eronneelle uudelleen avioitumisen? (9; vrt. 1 Kor. 7:11)
14. Millä tavalla uskovan kristityn tulee ajatella avioerosta ja uudelleen naimisiin menosta? (Vrt. Mark. 10:11,12; 1 Kor. 7:10-16)
15. Miltä opetuslapsista Jeesuksen opetus kuulosti? (10) Entä monen tämän päivän kristityn? Puuttuiko Jeesukselta armollisuutta? (Vrt. Joh. 4:10,18)
16. Kelle kaikille naimattomuus sopii, kenelle ei? (11-12)
17. Keitä ovat syntymästään asti avioliittoon kelpaamattomat? (12)
18. Millä tavalla ihmiset voivat tehdä toisensa avioliittoon kelpaamattomiksi? (12) Miten avioero liittyy siihen?
19. Millaista siunausta sisältyy naimattomuuteen evankeliumin työn tähden? (12; vrt. 1 Kor. 7:32-35)

Jeesus siunaa lapsia 19:13-15

20. Millaisessa yhteydessä Jeesus käsitteli kysymystä avioerosta? (13-15) Ketkä kärsivät avioeroista eniten?
21. Jeesus opetti, että se, joka ottaa vastaan lapsen, ottaa vastaan Jeesuksen itsensä. Mitä tarkoittaa se, että Jumalan valtakunta on lasten kaltainen? (14)
22. Miten Jeesus siunasi lapsia? (15, vrt. 4 Moos. 6:23-27)

Rikas nuorukainen 19:16-26

23. Mikä oli Jeesuksen luo tulleen nuorukaisen kysymys? (16) Mitä sinä vastaat, jos joku kysyy samaa sinulta?
24. Mihin Jeesus tähtäsi vastakysymyksellään? (17)
25. Noudatko sinä kymmentä käskyä? (18-19)
26. Mahtoiko nuorukainen todella noudattaa kaikkia kymmentä käskyä? Ellei hän kyennyt siihen, niin miksi hän väitti pitävänsä käskyt? (20)
27. Esittikö Jeesus jakeessa 21 mahdolloman vaatimuksen? Miten sinun laitasi on sen edessä? (Vrt. Luuk. 19:1-10)
28. Mitä meille käytännössä merkitsee sinulle vastaus Jeesuksen kutsuun ”Seuraa minua”? (21)
29. Mikä oikeastaan oli nuorukaisen jumala? (22) Mikä tai kuka sinua hallitsee?
30. Miksi mammona muodostuu pelastuksen esteeksi? (23-24)
31. Miksi opetuslapset ihmettelivät Jeesuksen sanoja? (25)
32. Onko pelastuminen ihmiselle mahdollista? (26) Miksi?

Opetuslasten palkka 19:27-30

33. Keneen Pietari vertasi itseään ja muita opetuslapsia? (27) Millainen mahtoi olla hänen asenteensa?
34. Millaisen palkan Jeesus lupaa seuraajilleen? (28) Milloin se saadaan?
35. Mitä sana ”uudestisyntyminen” tarkoittaa tässä yhteydessä? (28) Milloin se tapahtuu?
36. Millaisen tehtävän opetuslapset saavat, kun Jeesus palaa kirkkaudessaan takaisin? (28; vrt. 1 Kor. 6:2-3; Ilm. 20:4-5)
37. Millaisista asioista Jumalan valtakunnan tähden joutuvat Herran seuraajat luopumaan? (29) Koskeeko se jokaista uskovaan? Mistä sinä olet luopunut Jumalan valtakunnan tähden?
38. Millaista on iankaikkinen elämä? (30; vrt. Joh. 17:3)
39. Miten eroavat Jumalan arviointiperusteet omistamme? (30)

Luku 20

Vertaus viinitarhan työmiehistä 20:1-16

1. Millaiseksi tämä vertaus kuvaa taivasten valtakunnan armoluonteen? (1-16)
2. Kuka on vertauksen talon isäntä? (1) Entä työmiehet?
3. Jumala kutsuu ihmisiä pelastukseen ja sitten pelastetut palvelemaan Jumalan valtakunnassa. Miten vertaus kuvaa näitä molempia kutsuja? Mikä on molempia hallitseva periaate? (1-16)
4. Miksi tämän vertauksen periaatteita ei voi soveltaa yhteiskunnallisiin työsuhteisiin?
5. Millaisen sopimuksen talonisäntä solmi aamusta asti työskennelleiden kanssa? (2,13)
6. Kuinka suuri denaari on nykyrahassa? (2,13)
7. Miksi hän ei muiden kanssa laatinut minkäänlaista sopimusta?
8. Millä tavalla uskossa ja Jumalan valtakunnan työssä vietetty ikä vaikuttaa pelastukseen ja palvelun armopalkkaan? (8-10) Miksi silti on suuri armo, jos saa tulla uskoon jo lapsena ja saa palvella koko ikänsä Jumalan valtakunnassa?
9. Millaisia kiusauksia väärään vertailuun ja nurinaan on niillä, jotka ovat olleet pitkään Herran tiellä? (11-12) Millaista on oikea ja millaista väärä vertailu? Miten voi vapautua kateudesta?
10. Miksi isäntä antoi kaikille saman verran palkkaa eli yhden denaarin? (14-15)
11. Millainen sydän taivaallisella Isällä on? (15) Onko Häntä vaikea tai mahdoton rakastaa? Miksi?
12. Miksi taivasten valtakunnan järjestys on täysin vastakkainen tämän maailman järjestykselle? (16) Miksi uskovankaan ei ole helppo suostua Jumalan järjestykseen?

Jeesus puhuu vielä kerran kuolemastaan 20:17-19

13. Mistä Jeesus alkoi puhua kutsuttuaan opetuslapset luokseen? (17-19) Miksi Jeesus toistuvasti puhui samasta asiasta? Miksi meidänkin on syytä toistaa sitä?
14. Miksi Jeesus tiesi edeltä käsin häntä kohtaavan ristinkuoleman ja ylösnousemuksen? (18-19) Jumalalla on meitäkin varten suunnitelma, mutta millä tavoin hän ilmoittaa sen meille?
15. Miksi Jeesus ei kertaakaan puhuessaan kärsimyksensä sivuuttanut ylösnousemuksen tosiasiaa? (19) Miksi meillä on kiusaus jättää se kertomatta?
16. Miksi opetuslapset eivät ymmärtäneet Jeesuksen puhetta? Mikä estää tämän päivän ihmistä ymmärtämästä Golgatan ja ylösnousemuksen sanomaa?

Jaakobin ja Johanneksen äidin pyyntö 20:20-28

17. Mitä Jaakobin ja Johanneksen äidin polvistuminen ja pyyntö kertoo hänestä itsestään ja hänen uskostaan Jeesukseen? (20-21)
18. Millainenhan lienee ollut Jeesuksen ja Sebedeuksen poikien äidin suhde, koska he käyttivät "keittiön kautta" menetelmää toiveittensa esittämiseksi? (20)
19. Millaisin motiivein me rukoilemme Jeesusta rakkaidemme puolesta? (21)
20. Mitä Jaakobin ja Johanneksen kysymys kertoi heidän uskostaan? (21) Oliko heidän pyyntönsä väärä? (Vrt. Ilm. 3:21)
21. Mitä tarkoittavat Jeesuksen malja? (22; vrt. Luuk. 12:49-50)
22. Oliko veljesten "voimme" vastaus oikea? (22-23) Mikä oli heidän maljansa?
23. Mitä Jeesuksen vastaus kertoo Isän ja Jeesuksen välisestä suhteesta? (23)
24. Mistä mahtoi johtua muiden opetuslasten närkästys? (24) Millaiseen asemaan sinä haluaisit Jumalan valtakunnassa? Entä rakkaasi?
25. Mikä on tie todelliseen suuruuteen? (25-27) Haluaisitko sinä tulla suureksi? Kenen haluaisit tunnustavan sinut sellaiseksi?
26. Kielsikö Jeesus uskovan halun tulla suureksi? (26) Ellei, niin miksi? Millaisen esimerkin Jeesus antoi? (Vrt. Joh. 13:1-20)

27. Missä näkyi Jeesuksen rakkauden syvin olemus? (28)
28. Mitä lunastaminen tarkoittaa? (28) Mitä kaikkea Jeesuksen lunastus sisältää? (Vrt. Luuk. 1:68; Room. 3:24; 8:23; 1 Kor. 1:30; Gal. 3:13; Ef. 1:7; Tiit. 2:14)

Kaksi sokeaa Jerikon tiellä 20:29-34

29. Missä kaksi sokeaa olivat, kun Jeesus kulki uuden Jerikon ja vanhan Jerikon välistä tietä? Miksi Jeesusta seurasi väkijoukko? Mihin he kaikki olivat matkalla? (17,29-30)
30. Millä tavalla sokeiden usko ilmeni? (30,31,33)
31. Mitä usko on olemukseltaan? (30) Millä tavalla usko joutuu koetelluksi? (31) Miten sinun uskoosi on ympäristö suhtautunut?
32. Millaisen kysymyksen Jeesus esitti sokealle miehelle? (32) Mikä on sinun pyyntösi Jeesukselle? Miksi on tärkeätä, että rukouksemme ja pyyntömme ovat täsmällisiä?
33. Mitä uskosta seurasi? (34)

Luku 21

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin 21:1-11

1. Millaisen käskyn Jeesus antoi kahdelle opetuslapselleen? (1-3) Mitä määräys kertoo Jeesuksen vallasta?
2. Tarvitseeko Herra jotain sinulta? (3)
3. Tarvitseeko meidän selittää muille, mitä teemme, kun toimimme oman päättämismme rajoissa? (2-3)
4. Millainen yhteys Vanhalla ja Uudella testamentilla on? Mistä Jeesuksen toiminnassa oli kysymys, kun Hän ratsasti aasilla ja sen varsalla? (4-5; vrt. Sak. 9:9)
5. Millasta on Jeesuksen kuninkuus? (5) Hallitseeko Hän sinun elämäsi? Miten Hän sen tekee?
6. Mitä ilmaisu ”tytär Siion” tarkoittaa? (5) Kuulutko sinä siihen?
7. Mistä vaatteiden levittäminen aasien selkään ja tielle ja puunlehdet kertovat? (7-8) Miksi yhä nykyäänkin levitetään punaisia mattoja hallitsijoiden eteen?
8. Onko helppo hallita aasin varsaa, jolla kukaan ei aiemmin ole ratsastanut? Miksi Jeesus kykeni siihen? (7) Kykeneekö Jeesus ottamaan hallintaansa myös meidät vikuroivat ihmiset?
9. Miten kansa ja opetuslapset ylistivät Jeesusta? (9) Miten sinä ylistät Herraa?
10. Mitä sana ”Hoosianna” tarkoittaa? (9) Miksi Jeesuksen avuksi huutaminen voi merkitä myös ylistystä?
11. Mitä sisältyy sanaan ”siunata”? (9)
12. Mitä tarkoittaa nimitys ”Daavidin Poika”? (10) Mihin viittaa sana ”korkeuksissa”?
13. Minkä kysymyksen Jeesuksen marssi kaupunkiin herätti ihmisissä? (10-11) Miten sinä vastaat siihen?
14. Mitä kansan vastaus kysymykseen kertoo? (11)

Temppelin puhdistaminen 21:12-17

15. Miksi Jeesus puhdisti temppelin? (12-13) Mikä hallitsee sinun sydämesi temppeliä?
16. Mikä on temppelin tehtävä? (13; vrt. Joh. 2:13-22; 1 Kor. 3:16-17)
17. Millainen oli temppelin tila Jeesuksen aikana? (13) Entä sinun sydämesi temppelin tila tänään?
18. Mitä Jeesus teki temppelissä puhdistettuaan sen? (14) Miten Jeesus voi meitä käyttää, kun sydämemme temppeli on puhdistettu?
19. Mikä on se paikka, jossa sinä rukoilet? (13)
20. Millaisessa arvossa Jeesus pitää omiensa ylistystä? (15-16)

21. Kuka lasten ylistyksen synnytti? (16; vrt. Ps. 8:3) Miksi psalmin kirjoittaja liittää lasten ylistyksen voimaan? Millainen voima ylistyksellä on? Miksi Jumala haluaa lastensa ylistyksen?

Jeesus kiroaa viikunapuun 21:18-22

22. Mitä jae 18 kertoo Jeesuksen ihmisyydestä? (18; vrt. Joh. 4:6-8) Kuinka pitkälle Jeesus kykenee ymmärtämään sinun tarpeitasi?

23. Jeesuksen ihmetekojen joukossa oli vain kaksi tuhoavaa. Mikä merkitys oli sillä, että Jeesus antoi viikunapuun kuivua? (19-20) Minkä vertauskuva viikunapuu oli? Millainen sanoma tähän tunnustekoon sisältyy? (43)

24. Millainen voima on rukouksella eli Hänellä, joka kuulee rukoukset? (21-22)

25. Mikä on rukousten kuulemisen ehto? (21-22)

Kysymys Jeesuksen vallasta 21:23-27

26. Mitä Jeesus oli tekemässä temppelissä? (23) Mikä on temppelin tärkein tehtävä?

27. Millaisen kysymyksen Jeesuksen vastustajat tekivät? (23) Mikä oli heidän motiivinsa? (Vrt. 5 Moos. 13:2-6; vrt. Apt. 4:7) Miten sinä vastaat tuohon sinänsä oikeaan kysymykseen?

28. Miksi Jeesus esitti vastakysymyksen? (24-25) Mikä on oikea vastaus tähän kysymykseen? (Luuk. 1:13-17; Matt. 11:7-10) Millainen merkitys oli Johanneksen kasteella?

29. Miten ylipapit ja kirjanoppineet vastasivat Jeesukselle? (25-27) Miksi he tekivät niin? Mikä estää sinua puhumasta totuutta hankalissa tilanteissa?

30. Miksi Jeesus ei vastaa kysymyksiin, jotka esitetään pelkästä uteliaisuudesta? (27) Mitä tarvitaan älyllisen uteliaisuuden lisäksi, jos mielimme saada vastauksia Herralta? Millä asenteella sinä tutkit Jumalan sanaa?

Vertaus kahdesta pojasta 21:28-32

31. Mitä Jeesus halusi teoreettiseen tietoon pysähtyneille kertoa vertauksellaan kahdesta pojasta? (28-31)

32. Miksi Raamatun tunteminen on turhaa, jos emme halua toimia Jumalan tahdon mukaan? (28-31)

33. Millaista on aito katumus ja mihin se johtaa? (29) Millaista on sinun parannuksen tekemisesi?

34. Keihin Jeesus vertaa tyhjien lupauksen tekijää? (31) Entä ensimmäistä poikaa? (32)

35. Mitä tarkoittaa ilmaisu "vanhurskauden tie", jota Jeesus käytti Johannes Kastajan julistuksesta? (32; vrt. Luuk. 7:29-30)

Vertaus viinitarhan vuokraajista 21:33-46

36. Keihin Jeesus viittaa vertauksen talonisännällä ja viljelijöillä? (33)

37. Mitä tarkoittavat viinitarhan hedelmät tai sato? (34) Mitä Jumala odottaa meiltä?

38. Millaisia hirveyksiä viljelijät tekivät palvelijoille? (35-40) Miksi niin? Millaisen varoituksen heidän käytöksensä antaa meille?

39. Mitä seuraa Jeesuksen hylkäämisestä? (41-44) Miten vertaus toteutui historiassa?

40. Mihin viittaa huippukivi tai kulmakivi? (42) Mikä on sinun elämäsi peruskivi?

41. Mitä tarkoittaa Jeesukseen kompastuminen tai kaatuminen? Entä Jeesuksen murskaamaksi joutuminen? (44)

42. Mistä syystä ylipapit halusivat ottaa Jeesuksen kiinni? (46) Miten sinä reagoit, kun joudut kohtaamaan totuuden itsestäsi?

Luku 22

Vertaus kuninkaan pojan häistä 22:1-14

1. Kuka on vertauksen kuningas ja kuka hänen poikansa? Keitä ovat kuninkaan palvelijat? (2-3)
2. Mihin lopullisiin häihin uskovat kristityt on kutsuttu? (2; vrt. Jes. 25:6-9; Ilm. 19:7-9)
3. Kuka valmistaa taivaalliset juhlat? (4) Kuinka monelle kutsu lähetettiin? Oletko sinä saanut kutsun? Miten se toimitettiin sinulle?
4. Millainen tehtävä kuninkaan palvelijoilla oli? (3,9) Mikä on sinun tehtäväsi Jumalan valtakunnassa?
5. Mitä kertoo Jumalasta, että Hän toistaa kutsunsa? (3,4,9)
6. Miksi eivät halunneet tulla? Millaisin verukkein kutsutut torjuivat kutsun? Mikä oli heidän todellinen syynsä? (5) Jos sinä olet joskus torjunut Jumalan kutsun, millaisin syin sen teit?
7. Keihin Jeesus viittasi ensiksi kutsuttujen ryhmällä? (5-6)
8. Millaiset seuraukset ensimmäisen ryhmän ihmisille oli kutsun hylkäämisestä ja kutsujien pahoinpitelemisestä? (7) Millä tavalla historian kulussa vertaus toteutui heidän osaltaan?
9. Mitä tarkoittaa se, että kutsutut eivät olleet kutsun arvoisia? (8)
10. Millaisen uuden tehtävän kuningas antoi palvelijalleen, kun kutsutut eivät saapuneet? (9) Missä kaikkialla tänä päivänä kutsua pelastukseen tulee levittää?
11. Keille kaikille kutsu Jumalan valtakunnan juhliin kuuluu? (10) Miksi sinunkaan ei tarvitse epäillä sitä, kuuluuko kutsu sinulle?
12. Kuinka paljon taivaallisiin häihin lopulta tulee vieraita? (10; vrt. Ilm. 7:9-10)
13. Miksi eräs vieraista ei ollut häväätteissä, vaikka kuningas itse tarjosi jokaiselle tulijalle häväätteet? (11-12) Miksi taivaallisiin häihin ei voi päästä muuten kuin Kristuksen lahjavanhurskauden puvussa?
14. Mikä on niiden kohtalo, jotka kuvittelevat selviävänsä viimeisellä tuomiolla omien tekojensa ja oman hyvyytensä varassa? (13)
15. Kuinka laaja on Jumalan kutsu pelastukseen? Mihin perustuu Jumalan valinta? (14)

Kysymys veron maksamisesta keisarille 22:15-23

16. Millaiseen ansaan Jeesuksen vastustajat halusivat hänet kysymällä, saako keisarille maksaa veroa vai ei? (15-17)
17. Mikä sai fariseukset ja Rooman valtaa pönkittävät herodialaiset (Herodeksen kannattajat) toimimaan yhdessä? (15-16)
18. Miten tulee suhtautua mielistelyyn, joka nousee vääristä motiiveista, vaikka sisältö olisikin oikea? (16) Millaisia kohteliaisuuksia sinä käytät? Miksi ei riitä, että puhuu pelkästään totta?
19. Miksi Jeesus kertoo tekopyhille heidän syntinsä? (18) Miksi se on rakkautta sellaisia ihmisiä kohtaan?
20. Millaisia merkityksiä sisältyy Jeesuksen mykistävään vastaukseen? (19-21)
21. Kenen kuva ihmisessä on? (21) Mitä meidän tulee antaa verottajille? Entä Jumalalle? (Vrt. Room. 13:1-7)
22. Mistä johtui Jeesuksen puheiden ylivertaisuus? (22) Miten se vaikutti vilpillisiin ihmisiin? Miten sen tulisi vaikuttaa meihin?

Kysymys ylösnousemuksesta 22:23-33

23. Mihin perustuu väite, että ylösnousemusta ei ole? (29) Millä perusteella voimme uskoa ruumiin ylösnousemukseen? (31; vrt. 1 Kor. 15:3-8; 12-23)

24. Mihin ylösnousemuksen kieltävät saddukeukset pyrkivät kysymyksellään? (24-28; vrt. 5 Moos. 25:5-6) Miten on vastattava ihmisille, jotka pyrkivät tekemään ylösnousemuksen naurunalaiseksi?
25. Jakeessa 29 Jeesus sanoi, että saddukeukset olivat eksyksissä. Missä heidän eksymisensä näkyi? a) (23) b) (24) c) (29)
26. Millaisessa tilassa ovat ihmiset ylösnousemuksen jälkeen? (30-32; vrt. 1 Kor. 15:35-53) Millä perusteella sinä voit päästä toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista?
27. Millainen on nyt uskossa kuolleiden tila? (32; vrt. Luuk. 16:19-31; Ilm. 5:13-14; 6:9-11)
28. Vanhan Testamentin eräs punainen lanka on esi-isien elävä Jumala. Miten tulee uskovan suhtautua esi-isiin? (32, vrt. Joh. 8:31-40)
29. Jos voisimme käyttää ilmaisua ”Jorman, Lean ja Hannan Jumala”, mitä se kertoisi Jumala ja meidän välisestä suhteestamme? (32)
30. Miten tulee johtaa uskossaan harhaisia totuuteen? (29)
31. Miten kansanjoukot suhtautuivat Jeesuksen vastaukseen? (33) Entä sinä?

Kysymys suurimmasta käskystä 22:34-40

32. Miksi Jumalan sanan oikeakaan ymmärrys ei auta ihmistä, jos hänen motiivinsa ovat väärät? (34-36)
33. Käskyt on pidettävä tärkeysjärjestyksessä. Miksi Jumalan rakastaminen on tärkein käsky? (37,38) Pyrkießäsi noudattamaan elämässäsi erilaisia asioita mikä niistä on sinulle tärkein?
34. Millaisessa suhteessa ovat kaksi tärkeintä käskyä? (37-39) Mistä kumpuaa rakkaus Jumalaan ja lähimmäisiin?
35. Miksi rakkauden kaksoiskäsky on koko Vanhan Testamentin tiivistelmä? (40) Mikä tehtävä on kymmenellä käskyllä? (Vrt. Room. 13:8-10)

Kristuksen alkuperä 22:41-46

36. Mitä Jeesus opettaa kysymyksellään Kristuksen eli Messiaan suhteesta Daavidiin? (41-45)
37. Missä Jeesus on tänään ja mitä Hän odottaa? (44; vrt. Ps. 110:1; Hepr. 1:3,13) Mitä sinä odotat?
38. Missä suhteessa toisiinsa ovat Jumalan valtakuntaa sisälle pääsy ja Jeesuksen tunnustaminen Kristukseksi? (43)
39. Millä tavalla Daavidin psalmit ovat syntyneet? (43) Entä muu Vanha Testamentti?

Luku 23

Varoitus itsensä ylentämisestä 23:1-12

1. Keille kaikille Jeesus suuntasi opetuksensa? (1) Miksi on tärkeä muistaa Jeesuksen opetusten kohderyhmät?
2. Mikä on Mooseksen istuin? (2) Millaisella arvovallalla Jumalan sanan selittäjä puhuu? Miksi hänellä ei ole oikeutta puhua omiaan?
3. Millaisen hyväksynnän Jeesus antoi kirjanoppineiden ja fariseusten opetuksesta? (3) Pitävätkö sinun opetuksesi ja elämäsi yhtä? Elleivät, mitä sinun pitää tehdä?
4. Miksi Jeesus hyökkäsi ulkokultaisuuden syntiä ja sen pauloissa olevia vastaan? (4-7)
5. Mikä motivoi lainopettajia ja fariseuksia heidän uskonnollisuudessaan, vaikka siltä puuttui sisältö? (5-7) Missä määrin sinun uskonelämäsi vaikuttaa toisten mielipiteet ja halusi tulla hyväksytyksi ja kiitetyksi?
6. Mitä ihmisten huomion ja arvostuksen tavoittelu kertoo ihmisen suhteesta Jumalaan? (5-7) Miten ulkokultaisuus ilmenee meidän keskellämme? Miksi se on todellinen kiusaus uskoville?

7. Millainen tulee uskovien keskinäisen suhteen olla? (8) Miten meidän tulee kutsua toisiamme?
8. Mitä "isäksi" kutsuminen merkitsee tässä yhteydessä? (9) Miksi eri uskonsuunnissa tästä Jeesuksen kiellosta huolimatta kutsutaan tiettyjä johtohenkilöitä nimityksellä "isä"?
9. Mitä merkitsee sinulle se, että Jeesus Kristus on ainoa Mestari? (10)
10. Millainen on Jumalan valtakunnan suuruusjärjestys? (11-12; vrt. Fil. 2:5-11)

Voi teitä! 23:13-36

11. Mitkä olivat Jeesuksen ajan kirjanoppineiden (Raamatun tuntijoiden ja opettajien) synnit? (13-33) Entä tämän päivän paimenien? Entä sinun omat syntisi?
12. Miksi ulkokultaisuus on se synti, josta Jeesus lausui jyrkimmät tuomionsa? (13,15; vrt. Luuk. 11:39-52; 12:1-3) Miksi se sulkee myös toiset ihmiset pelastuksen ulkopuolelle?
13. Millaista ahneutta piilee usein ulkokultaisuuden takana? (14) Miten ahneuden synti voidaan voittaa?
14. Mikä on ulkokultaisuuden pahin vaikutus? (15) Millaisen esimerkin sinä annat niille, joille kerrot Jeesuksesta?
15. Millä tavalla fariseusten ja lainopettajien sokeus näkyi? (16-22) Missä on sinun elämäsi sokeat pisteet?
16. Mitä Jeesus opetti vannomisesta? (20-22; vrt. Matt. 5:33-37)
17. Millaista on oikea almujen antaminen eli toisten hyväksi antaminen? (23) Mikä sen motiivin pitää olla? Miten sinä jaat omastasi?
18. Millä tavalla uskonnollisten ihmisten suhteellisuudentaju voi täysin kieroutua? (24) Kerro esimerkki tältä päivältä?
19. Millaista on todellinen puhtaus? (25-28; vrt. 1 Joh. 1:7)
20. Millä tavalla tämän ajan ihmiset rakentavat hautamonumentteja entisille profeetoille? (29-31) Miksi herätysliikkeidenkin menneitä johtajia kunnioitetaan, vaikka heidän julistuksensa parannusvaatimus torjutaan?
21. Mihin tuleviin tapahtumiin Jeesus viittaa jakeessa 32 ja 34?
22. Mikä on se ainoa tie, jolla voidaan päästä helvetin tuomiosta? (33) Miksi helvetistä tulee varoittaa ihmisiä tänäänkin?
23. Miksi Jeesuksen sukupolvi joutui erityisellä tavalla vastuuseen myös aiempien profeettojen surmaamisesta? Kenen tuloa nuo profeetat olivat ennustaneet? (34-36)
24. Millä tavalla kaikkien menneiden sukupolvien hirmutekojen tuomio kohtasi Jeesuksen ajan sukupolvea? Miksi niin tapahtui? (35-36,38)
25. Miksi Jeesuksen oli pakko lausua voi -huutonsa fariseuksille ja kirjanoppineille? (37-39)

Jerusalem, Jerusalem! 23:37-39

26. Millaisella sydämellä Jeesus katseli Jerusalemiä ja sen asukkaita? (37; vrt. Luuk. 19:41-44)
27. Mikä oli syy Jerusalemin tuhoon? (37-38) Mikä on meidän kansakuntamme osa, kun emme tee parannusta synneistämme?
28. Millaisen lupauksen Jeesus lopulta kuitenkin antoi Jerusalemin asukkaille? (39; vrt. Room. 11:25-27; Ilm. 1:7)

Luku 24

Tempppelin hävitys 24:1-2

1. Kun näemme mahtavia rakennuksia, miten meidän pitää niihin suhtautua? (1,2)
2. Millä tavalla Jeesuksen ennustus Jerusalemistä toteutui? (2) Miksi niin tapahtui? (Vrt. Luuk. 13:33-35)

Lopun merkkejä 24:3-14

3. Millainen merkitys Öljymäellä oli Jeesuksen julkisessa toiminnassa ja Jeesuksen paluun yhteydessä? (3; vrt. Sak. 14:4)
4. Mitkä kaksi kysymystä opetuslapset tekivät? (3) Kumpaan näistä kysymyksistä Jeesus vastaa jaksossa 24:4-14,29-44? Jerusalemin tuhoon viittaavat jakeet 15-28, mutta samalla ne kuvaavat myös viimeisen suuren ahdistuksen luonnetta.
5. Miksi Jeesus varoittaa ensimmäiseksi eksyttäjistä ja toistaa tätä varoitusta? (4-5,11,26) Millä tavalla väärät profeetat ja väärät kristukset vaikuttavat tällä hetkellä? Miten voi tunnistaa oikean ja aidon vääristä? (Vrt. Matt. 7:15-23; 2 Tess. 2:2-4; 1 Joh. 4:1)
6. Millaisia muita pelottavia asioita tapahtuu ennen Jeesuksen toista tulemistä? (6,7,9,10,12) Miksi niin?
7. Mistä sodat johtuvat? Millaisen valinnan eteen ne asettavat ihmiskunnan? (6) Miten Jumala hallitsee sotien keskellä?
8. Miksi Jeesuksen tuloa edeltää paljon maanjäristyksiä ja nälänhätää sekä kulkutauteja? (7) Millaisen sanoman ihmiskunnalle Jumala niihin sisällyttää?
9. Missä määrin noita asioita on tähän mennessä tapahtunut ja mitä ne kertovat Jeesuksen tulon läheisyydestä? (8)
10. Mitä erityistä tapahtuu Jeesuksen tulon välittömässä läheisyydessä? (9-12; vrt. 2 Tess. 2:3-4; Ilm. 13:11-17; 16:13-15)
11. Mitä meidän pitää tehdä tänä päivänä kärsivien ja vainottujen kristittyjen hyväksi? (9)
12. Miksi monet luopuvat uskosta ja ilmiantavat toisia uskovia? (10)
13. Millainen vaara uskovalla on, kun laittomuus lisääntyy yhteiskunnassa? (12) Missä me olemme tänään tässä suhteessa?
14. Miten sinä voit kestää sellaisissa oloissa? (13,20,22,35,42)
15. Mitä tapahtuu noissa olosuhteissa? (14) Mikä on uskovan tärkein tehtävä olosuhteista riippumatta? Miten on mahdollista todistaa vainojen keskellä?

Suuri ahdistus 24:15-28

16. Millaiset ohjeet Jeesus antoi omilleen koskien Jerusalemin hävitystä, joka toteutui hirvittäväällä tavalla vuonna 70? (15-18)
17. Mihin Daniel viittasi puhuessaan ”hävityksen kauhistuksesta”? (15; Dan. 11:31) Miten Jerusalemin kristityt selvisivät vuoden 70 tapahtumista?
18. Miksi Jerusalem hävitettiin? (2,21; vrt. 5 Moos. 32:35; Dan. 9:26; Hoos. 9:7; Luuk. 19:41-44; Room. 12:19) Onko meidän kaupunkiemme syytä pelätä Jumalan koston eli vanhurskaan tuomion toteutumista? (Vrt. Matt. 11:20-24)
19. Miltä Jeesuksesta mahtoi tuntua, kun Hän puhui Jerusalemin kohtalosta? (19; vrt. Luuk.19:41-44) Millä mielellä me katselemme oman kaupunkimme ja maamme syntielämää?
20. Millä tavalla Jerusalemin tuho on myös esikuva Jeesuksen paluuta edeltävistä ahdistuksista? (21)
21. Millä erityisellä tavalla Herra suojelee omiaan lopun ajan ahdistusten ja vainojen keskellä? (22; vrt. Ilm. 2:10; 3:10; 7:3; 9:4)
22. Miten väärin kristusten tulo ilmenee? Uskovia kristittyjä kutsutaan valituiksi, mutta millaiseen vaaraan hekin voivat joutua ennen Jeesuksen toista tuloa? (24)
23. Miksi Jeesus antoi meille profetiat Hänen toista tuloaan edeltävistä tapahtumista? (25; vrt. Ilm. 1:3)
24. Millaisia asioita uskova kristitty ei saa uskoa? (26) Miksi uskova ei saa olla ”herkkäuskoinen”? Millaista on totuuteen perustuva usko?
25. Millä tavalla Jeesuksen toinen tuleminen tapahtuu? (27,29-31) Millä tavalla sinä olet valmistautunut Jeesuksen paluuseen?
26. Jos ”raato” puhuu maailman syntiturmeluksen ja luopumuksen laajuudesta, niin missä ajassa me nyt elämme? (28)

Ihmisen Pojan tuleminen 24:29-44

27. Millaisia asioita tapahtuu juuri ennen Jeesuksen toista tulemistä? (29; vrt. Jes. 13:10; Hes. 32:7; Joel 2:10; Apt. 2:20; Ilm. 6:12-17)
28. Miksi ihmiset joutuvat pelon ja kauhun valtaan? (30; vrt. Ilm. 6:12-17)
29. Minkälaisessa hahmossa Jeesus palaa? (30)
30. Mikä on Jeesuksen toisen tulon päämäärä? (31,40-41)
31. Millaiset johtopäätökset on vedettävä Jeesuksen tuloa edeltävistä merkeistä? (32-33) Mihinkä viikunapuu tässä yhteydessä viittaa? (Vrt. Luuk. 13:6-9; 21:29)
32. Mihinkä viittaa ilmaisu ”tämä sukupolvi”, joka voidaan kääntää myös ”tämä aikakausi” tai ”tämä kansakunta”? (34)
33. Mikä on muuttumaton eikä horju? (35) Miten sinä luet Raamattua?
34. Milloin Jeesuksen paluu tapahtuu? Miksi sitä ei ole meille ilmoitettu? (36; vrt. Apt. 1:7)
35. Miksi ihmiskunta yleensä ei odota Jeesuksen paluuta? Miksi myös seurakunnalla on vaara nukahtaa, vaikka tuloa edeltäviä merkkejä olisikin havaittu? (37-39) Miksi Jumalan sana varoittaa niistä, jotka julistavat: ”Rauha, rauha, ei mitään hätää.”
36. Millä tavalla ihmiskunta jakautuu kahtia Jeesuksen tullessa takaisin? (40-41)
37. Keiden on mahdollista välttyä tuomiolta Jeesuksen tullessa? Miksi niin? (42)
38. Millä tavalla uskova kristitty voi pysyä hereillä? (42-44, 45)

Hyvä ja paha palvelija 24:45-51

39. Millaista on todellinen viisaus? (45)
40. Miksi Jeesus korostaa uskollisuutta enemmän kuin palvelun tuloksia? (45)
41. Mikä on palvelijan tehtävä hänen odottaessaan Herran paluuta? (45) Mikä se on sinun kohdallasi?
42. Millaisesta ruoasta tulee erityisesti huolehtia?
43. Miksi Jeesusta joka hetki odottavat palvelijat ovat autuaita? (46)
44. Millaisen uuden tehtävän uskollinen Herran palvelija saa Jeesuksen toisen tulon yhteydessä? (47; vrt. Matt. 25:21-23; 2 Tim. 2:12; Ilm. 2:26)
45. Mihinkä uskovakin sortuu helposti, jos hän menettää näyn Jeesuksen toisesta tulemisesta? (48-49)
46. Millainen osa kohtaa valvomatonta palvelijaa? (50-51)
47. Miksi valvomattomuus on äärimmäisen vakavaa ja sillä on hirvittävät seuraukset? (51)

Luku 25

Vertaus kymmenestä morsiusneidosta 25:1-13

1. Luvun kaikki kolme vertausta kertovat, miten uskova kristitty valvoo odottaessaan Jeesuksen paluuta kirkkaudessa. Mikä on ensimmäisen vertauksen näkökulma? (1-13)
2. Millainen oli juutalaisten häätapa Jeesuksen aikana? (1) Kun sulhanen oli saanut häävalmistelut tehdyksi, hän kävi hakemasta morsiamen ja sitten hääjuhlaa vietettiin pitkään sulhasen kodissa.
3. Miten viisaat ja tyhmät morsiusneidot erosivat toisistaan? (2-4)
4. Mitä lamppuöljy kuvaa? (4) Millaisiin asioihin Raamatussa öljy liitetään?
5. Mitä vertaus kertoo Jeesuksen paluun ajankohdasta? (5) Millainen kiusaus kaikilla Jeesuksen paluuta odottavilla on? Miten sinä voisit välttyä uneliaisuudelta? Miksi Jeesuksen tulo on viipynyt tähän asti? (Vrt. 2 Piet. 3:9-13)
6. Mitä Jeesuksen paluun hetkellä meiltä kysytään? (6-7)
7. Miksi ihminen ei voi jakaa toiselle Pyhän Hengen öljyä? (8-9)
8. Milloin parannuksen tekeminen on liian myöhäistä? (10)
9. Mistä ovesta vertaus puhuu? (10)
10. Miksi Herra ei tunne niitä, joilla ei ole Pyhää Henkeä? (12)
11. Mitä Jeesuksen tulosta emme voi tietää? (13) Miksi Jumala ei ole sitä ilmoittanut?

Vertaus palvelijoille uskotuista talenteista 25:14-30

12. Kuka on vertauksen mies? Minne Hän oli matkalla? (14) Keitä ovat palvelijat?
13. Kenelle kuuluu kaikki omaisuus, joka on meidän hallussamme? (14)
14. Mitä palvelijoille uskottiin? (15) Kenen resursseille eli voimavaroilla he tehtävänsä suorittaisivat? (Talentti oli arvoltaan 6000 denaaria eli se edusti noin 20 vuoden työpalkkaa.)
15. Mitä vertaus kertoo Jumalan lasten talenttien erilaisuudesta? (15; vrt. Room. 12:6-8; Ef. 4:7) Miksi Jumala jakaa eri ihmisille erilaisia lahjoja? Missä määrin lahjojen määrä on suhteessa siihen vastuuseen, jonka ne tuovat? Miksi Jumalan lapsen ei tarvitse kadehtia toisia? Jos hän kadehtii, miksi hän tekee niin?
16. Millaisia talentteja sinulla on? Miten sinä niitä käytät? (16-18)
17. Mitä ilmaisu ”pitkän ajan kuluttua” kertoo Jeesuksen toisen tulon ajankohdasta? (19)
18. Millainen tilinteko meillä on edessämme? (19, vrt. 2 Kor. 5:9-10)
19. Millaisen palkan ensimmäinen palvelija sai? (20-21) Mikä oli palkkion peruste? (21; vrt. Luuk. 16:10)
20. Entä toinen palvelija? (22-23; vrt. Ilm. 19:5-9)
21. Miten kolmas palvelija oli laiminlyönyt velvollisuutensa? Millä hän sitä puolusteli? (24-25) Millaista on orjan pelko ja millaista lapsen pelko isäänsä kohtaan? Millaisten pelkojen annat hallita elämääsi? Miksi pelko ei kelpaa Jumalalle verukkeeksi?
22. Mikä oli todellinen syy palvelijan vääraän menettelyyn? (26) Millä perusteella meidät kerran tuomitaan? (Vrt. Joh. 12:47-48)
23. Miksi laiminlyönnit ovat usein suurempia syntejä kuin pahat teot? (27)
24. Millainen periaate vallitsee Jumalan valtakunnassa? (29) Miten se ilmenee tänä päivänä keskellämme?
25. Mikä on laiskan palvelijan osa? (30)

Kansojen tuomio 25:31-46

26. Mitä tapahtuu Jeesuksen kirkkaudessa tulemisen yhteydessä? (31)
27. Mitä Raamattu opettaa Jeesuksen valtaistuimesta? (31; vrt. Hepr. 1:8; 4:16; Ilm. 3:21; 4:2-6,10-11; 5:6; 7:14-17; 20:4,11-12; 21:3-5; 22:1-3)
28. Millainen erottelu viimeisellä tuomiolla tapahtuu? (32-33) Miksi on vain kahdenlaisia ihmisiä? Miksi sen mielessä pitäminen on tärkeää?
29. Mikä on Isän siunaamien osa? (34)
30. Milloin pelastetuille valmistettiin valtakunta? (34) Mitä se kertoo Jumalan pelastussuunnitelman luonteesta?
31. Millä perusteella ihmiset tuomitaan? (35-36,42-43) Miksi tässä yhteydessä ei puhuta pahoista teoista mitään?
32. Miksi pelastetut eivät ole tietoisia hyvistä teoistaan? (37-39) Mikä pani heidät tekemään noita tekoja?
33. Missä määrin sinä huolehdit köyhistä, sairaista ja vangituista? (37-39)
34. Ketä varten uskova kristitty tekee tekonsa ja palvelunsa? (40; vrt. Kol. 3:23)
35. Keitä varten ikuinen tuli on valmistettu? Kuka sen on valmistanut? (41) Kuka siis hallitsee kadotuksessa?
36. Miksi kirottu joutuvat kadotukseen? (42-43) Miksi laiminlyönnit ovat useimmiten suurempia syntejä kuin pahanteko?
37. Miten kadotetut pyrkivät puolustamaan itseään? (44)
38. Miksi kadotettujen veruke ei kelpaa? (45)
39. Mikä on ihmiskunnan lopullinen kohtalo? (46) Kumpaan ryhmään sinä kuulut?

Luku 26

Jeesuksen surmaamista suunnitellaan 26:1-5

1. Millaisen jumalallisen päätöksen ja sen toteutuksen ajankohdan Jeesus ilmoitti opetuslapsilleen? (1-2)
2. Minkä muistoksi pääsiäistä vietettiin Jerusalemissa? (1, vrt. 2 Moos. 12:1-30) Miksi Jeesuksen ristin kärsimyksen piti tapahtua juuri pääsiäisjuhlan aikana?
3. Millaisen päätöksen ylipapit ja kirjanoppineet tekivät samaan aikaan? (3-4)
4. Tapahtuiko niin kuin he päättivät vai niin kuin Jeesus oli päättänyt? (Vrt. Joh. 12:20,23)

Jeesus voidellaan Betaniassa 26:6-13

5. Milloin ja missä Maria voiteli Jeesuksen? (6-7, vrt. Joh. 12:1-8)
6. Miten Maria ilmaisi rakkautensa Jeesukseen? (7)
7. Kuinka arvokasta nardusvoide oli? (7,9; vrt. Mark. 14:5) Kenelle sinä olisit valmis antamaan noin vuoden palkkasi verran rahaa?
8. Kerro vähintään kaksi syytä sille, miksi Maria teki niin kuin teki! (7,11,12)
9. Mitä opetuslasten asenne kertoi heistä itsestään? (8-9)
10. Miten Jeesus arvosti Marian tekoa (palvontaa)? (12-13)
11. Olisiko Maria ollut ainoa, joka ymmärsi Jeesuksen kärsimisen ja kuoleman merkityksen ennen ylösnousemusta? Jos niin, niin miksi? (12; vrt. Luuk. 10:38-42; Joh. 11:29-44)
12. Miksi Jeesus edellyttää, että Marian teko tulee kertoa kaikkialla maailmassa evankeliumin julistuksen yhteydessä? (13)
13. Kuinka tärkeä Jeesus on sinulle? Rakastatko Häntä? Jos rakastat, niin miksi?

Juudas ryhtyy kavaltajaksi 26:14-16

14. Miksi Juudas päätyi kavaltamaan Jeesuksen? (14-15, vrt. Joh. 12:4-6; 13:26-30)
15. Kuinka arvokkaaksi Juudas arvioi Jeesuksen hinnan? (15) Jos summa vastasi noin 120 päivän palkkaa ja noin orjan hintaa, niin miten vertaisit Juudaksen päätöstä ja Marian tekoa? (9,15)
16. Millainen voima on rahan ahneudella? (16) Mitä se teettää tämän päivän elämässä ihmisillä? (Vrt. 1 Tim. 6:10) Mitä kaikkea rahalla saa ja mitä ei saa?

Pääsiäisateria 26:17-25

17. Mikä oli pääsiäisaterian merkitys? (17; vrt. 2 Moos. 12:1-30)
18. Voiko Jeesukselta odottaa saavansa käytännöllistä johdatusta työhönsä? (18-19) Miten?
19. Mitä sinulle merkitsee, että Jeesus tietää kaiken sinusta ja kaikesta muustakin? (18) Miten sinä etsit Herran johdatusta elämääsi?
20. Mitä Jeesus ilmoitti opetuslapsille aterian aikana eli siis ennen ehtoollisen asettamista? (20-21)
21. Miksi opetuslapset tulivat syvästi murheellisiksi? (22) Voitko olla varma siitä, että sinä et petä Jeesusta? (22) Miten voi oppia tuntemaan oman itsensä ja oman heikkoutensa? Miten sen tajuttuaan voi kuitenkin pysyä uskossa Jeesukseen?
22. Mikä toteutui Juudaksen kavalluksen kautta? (24) Miksi Juudas oli silti vastuussa teostaan? Mikä on pettäjän kohtalo?
23. Miksi Jeesus ilmaisi Juudakselle, että Hän tiesi tarkasti mitä Juudas suunnitteli? (25; vrt. Joh. 13:26-27)

Ehtoollisen asettaminen 26:26-29

24. Mitä ehtoollisen asettamien merkitys Jeesukselle? (26-29) Mitä ehtoollinen merkitsee sinulle?

25. Miksi Jeesus mursi leivän ennen kuin jakoi sen opetuslapsilleen? (26) Millainen siunaus sisältyy sydämen särkymiseen Jeesuksen edessä?
26. Miksi Jeesus nimitti leivän, jonka Hän antoi opetuslapsilleen? (26) Mitä se merkitsee? (Vrt. erilaiset käsitykset ehtoollisesta eri kirkkokunnissa!)
27. Miksi Jeesus kiitti ennen kuin Hän antoi viinin opetuslapsilleen? (27) Millainen suhde ehtoollisella on rukoukseen? Mikä merkitys on ruokarukouksilla? Miten ne eroavat kiitosrukouksesta ennen ehtoollista?
28. Milloin uusi liitto Jumalan ja ihmisten välillä solmittiin? (28) Miten se eroaa vanhasta liitosta? Mikä niille on yhteistä? (Vrt. 2 Moos. 24:5-11; Jer. 31:31-34)
29. Miksi syntien anteeksiantaminen edellyttää veren vuodattamista? (28; vrt. Hepr. 9:12-14,22; 10:19-20; 13:12,20)
30. Millaiseen tulevaisuuteen ehtoollinen viittaa? (29) Millainen on luonteeltaan Jumalan valtakunnan täyteys?

Jeesus ennustaa Pietarin lankeemuksen 26:30-35

31. Mitä kiitosvirsi laulaminen merkitsee sinulle? Miksi Jeesus ja opetuslapset veisasivat sellaisen ehtoollisen jälkeen? (30)
32. Millä tavalla Jeesus halusi ennustuksellaan varjella opetuslapsiaan? (31-32,34)
33. Kuka löi paimenta eli Jeesusta Kristusta? (31) Mitä se kertoo ristin kuoleman luonteesta?
34. Mitä Jeesus teki ylösnousemuksen jälkeen? (32)
35. Olivatko Pietari ja muut tosissaan, kun he sanoivat olevansa valmiit kuolemaan Jeesuksen kanssa? (33,34) Miksi he sanoivat niin?
36. Mitä Pietarin väite kertoo hänen itsetuntemuksestaan? (33,35) Kuinka hyvin sinä tunnet oman heikkoutesi? Miksi juuri heikkoutensa tunnustava voi olla vahva?

Jeesus rukoilee Getsemanessa 26:36-46

37. Millaisen kehotuksen Jeesus antoi opetuslapsille, kun Hän vetäytyi rukoilemaan Öljymäellä? (36,38,41) Miten rukous auttaa kiusausten tullen?
38. Miksi Jeesus otti mukaansa Pietarin, Johanneksen ja Jaakobin, kun hän meni rukoilemaan Getsemaneen? (37,38)
39. Mikä oli syy Jeesuksen tuskaan? (38, vrt. Joh. 12:27-33)
40. Missä asennossa Jeesus rukoili? Mitä se kertoo Jeesuksen asenteesta Isän edessä? Millaista on sinun rukouksesi?
41. Miksi Jeesus olisi halunnut välttää ristin kärsimyksen? (39)
42. Tiesikö Jeesus, mikä oli Isän tahto? Mitä voimme oppia siitä, että hän silti rukoili vapautusta kärsimyksestä? (39)
43. Miksi opetuslapset nukkuivat? (40)
44. Miksi rukous on välttämätöntä kiusausten tullen? (41) Miten sinä rukoilet, kun koet heikkoutta?
45. Miksi Jeesus toisti kolmeen kertaan rukoustaistelunsa Isän edessä? (42-45) Mikä merkitys on rukouksen toistamisella?
46. Miten Jeesus herätti opetuslapset? (45-46) Miksi Hän antoi heidän nukkua siihen asti?

Jeesus vangitaan 26:47-56

47. Miksi Juudas kavalsi Jeesuksen suutelemalla? (47-49)
48. Mihin Jeesus pyrki kysymyksellään Juudakselle? (50) Millainen oli Jeesuksen sydän kavaltajaakin kohtaan?
49. Mahtoiko Pietarin nukkumisella ja ylipapin palvelijan korvaan miekalla lyömisen välillä olla yhteyttä keskenään? Entä se kanssa, että Pietari myöhemmin kielsi tuntevansa Jeesusta? (51) Miten me voisimme valmistautua vaikeisiin tilanteisiin?
50. Mikä on väkivaltaan turvautuvan kohtalo? (52)

51. Miksi Jeesus antoi itsensä vangittavaksi, vaikka Hänellä olisi ollut kaikki mahdollisuudet välttää se? (53-54)
52. Mihin Jeesus tähtäsi puhuessaan vangitsemaan tulleelle väkijoukolle? (55-56)
53. Mistä Jeesuksen kiinni ottamisessa oli varsinaisesti kysymys? (56; vrt. Joh. 10:17-18; Apt. 2:23-24; 3:17-18)
54. Miksi kaikki opetuslapset pakenivat? (56)

Jeesus Suuren neuvoston edessä 26:57-68

55. Se, että Pietari seurasi Jeesusta kauempana ja meni vihollisten joukkoon, johti hänet lopulta kieltämään Jeesuksen. Onko meidän mahdollista seurata Jeesusta ikään kuin välimatkan päästä? (57-58) Oletko sinä kristillisessä vaelluksessasi kieltänyt Jeesuksen samaistumalla toisten mielipiteisiin?
56. Millaiseen vaikeuteen ylipapit törmäsivät etsiessään syytä, joilla olisivat voineet oikeuttaa Jeesuksen surmaamisen? (59-60)
57. Antoivatko väärät todistajat aivan perusteettomia todistuksia jakeessa 61? (Vrt. Joh. 2:19-22)
58. Miksi ylipapin vannottamana Jeesus tunnusti olevansa Kristus, Jumalan Poika? (62-63) Miksi Jeesus oli tuohon hetkeen asti välttänyt tuota julkista tunnustusta, vaikka oli sen opetuslapsilleen ja yksittäisille ihmisille kertonut?
59. Millaisella asenteella ja millaisen tietoisuuden vallassa Jeesus oli kulkemassa kohti ristin kärsimystä ja kuolemaa? (64)
60. Millä tavalla Jeesus tuomitsi tuomitsijansa? (64) Millaisena sinä tulet kerran kohtaamaan taivaan pilvien päällä tulevan Jeesuksen?
61. Mitä meille merkitsee se, että Jeesus istuu Jumalan voiman oikealla puolella? (64; vrt. Ps. 110:1; Dan. 7:13; Hepr. 1:13; Ilm. 1:7)
62. Millä tavalla ylipappi ja muut ottivat vastaan Jeesuksen julistuksen? (65-66) Miten usko ja epäusko jakaa ihmisiä tänään?
63. Millaiseksi voi muuttua sellainen ihminen, joka hylkää Jeesuksen? (67-68)

Pietari kieltää Jeesuksen 26:69-75

64. Kuinka pitkälle Pietari meni kieltämisissään? (69-70,72,74; vrt. Mark 14:71) Miksi Pietari kielsi tuntevansa Jeesuksen? Missä määrin pelko voi ottaa sinut valtaansa?
65. Kieltämisestä ei ole pitkä matka epätoivoon. Mikä varjeli Pietarin epätoivolta ja itsemurhalta? (75; vrt. Joh. 13:38-14:3)
66. Mistä alkaa tie uskon elpymiseen? (75) Oletko sinä itkenyt omia lankeemuksiasi Herran edessä?

Luku 27

Jeesus luovutetaan Pilatukselle 27:1-2

1. Mistä ylipapit neuvottelivat suurenneuvosto kanssa? Miksi he luovuttivat Jeesuksen vangittuna Pilatukselle? (1-2)

Juudas hirttäytyy 27:3-10

2. Millä tavalla Juudas Iskariot ilmaisi katumustaan? (3-5) Miten katumus ja parannuksen tekeminen eroavat toisistaan? Vertaa Pietarin ja Juudaksen katumusta? Kenen suuntaan Pietari suuntasi katumuksensa? Entä Juudas? Entä sinä, kun olet tehnyt syntiä?
3. Miksi Juudas kuvitteli voivansa itsemurhalla sovittaa syntinsä? (5; vrt. Joh. 17:12)
4. Mitä ylipapit tekivät "likaisilla" rahoilla, jotka Juudas heitti heille? (6-10; vrt. Apt. 1:18-20) Miten siinä toteutui Jeesuksen sana "hyttysten siivilöinnistä ja kamelin nielemisestä"?
5. Miten Jumalan suunnitelma toteutui Veripellon ostossa? (9-10)

6. Minkä arvoiseksi ylipapit arvioivat Jeesuksen? (9) Entä minkä arvoiseksi Jumala arvioi sinun hintasi?

Jeesus Pilatuksen edessä 27:11-14

7. Mistä ylipapit syyttivät Jeesusta? (11-12) Missä määrin syytökset olivat totuuden mukaisia?
8. Millaisen vastauksen Jeesus antoi Pilatukselle? (11) Millainen kuningas Jeesus on? (Vrt. Joh. 18:36-37) Mitä sinulle merkitsee, että Jeesus on kuningas?
9. Miksi Jeesus ei puolustautunut? (13-14) Olisiko Jeesus voinut puolustautua, jos Hän kerran kantoi meidän syntejämme?

Jeesus tuomitaan kuolemaan 27:15-26

10. Millainen tapa roomalaisilla oli pääsiäisjuhlan aikana? (15) Minkä vuoksi?
11. Millainen mies oli Barabbas? (16)
12. Millaisen valinnan Pilatus antoi kansalle? Mikä oli hänen pyrkimyksensä? Miksi hän pyrki vapauttamaan Jeesuksen? (17-18)
13. Millä tavalla Jumala pyrki herättelemään Pilatuksen omaatuntoa? (19) Millä tavalla Jumala käyttää unia tänä päivänä?
14. Millaisen valinnan ylipapit ja kansa tekivät? (20-21)
15. Miksi kansa vaati Jeesusta ristiinnaulittavaksi? (22-23) Miksi kansa oli helppo yllyttää Jeesusta vastaan?
16. Miksi Pilatus antoi Jeesuksen, syyttömän ristiinnaulittavaksi, vaikka hänellä oli roomalainen sotilasmahti takanaan ja hänellä oli tuomio valta ja hän tiesi, että Jeesus oli syytön? (24, vrt. Joh. 19:7,8,12) Mitä sinä teet, kun sinua painostetaan tekemään väärin? Miksi on mahdotonta tehdä kompromissia totuuden ja maailman vaatimusten välillä?
17. Miksi Pilatus ei voi välttää vastuutaan Jeesuksen ristiinnaulitsemisesta, vaikka hän yrittikin vierittää syyn kansalle? (24)
18. Millaisen hirvittävän kirouksen kansa veti ylleen? (25) Miten se toteutui heille ja heidän lapsilleen?
19. Tunnetko Barabbaksen sovitusopin? (26) Jos sinä olisit kuin Barabbas ja Jeesus syytön tuomittaisiin sinun sijastasi, miltä sinusta tuntuisi?

Sotilaat pilkkaavat Jeesusta 27:27-31

20. Vertaa roomalaisten sotilaiden ja nykyajan sotilaiden huvittelutapoja nykyiseen mediaan, joka etsii parhaana jännityksenä väkivaltaohjelmia! (27-31) Onko ihmisen olemus muuttunut? Millaisia ohjelmia sinä katsot TV:stä ja internetistä?
21. Miltä Jeesuksesta mahtoi tuntua, kun Häntä pilkattiin? (29) Millä tavalla pilkka vaikuttaa meihin?
22. Miksi pilkkaajienkin oli lausuttava totuus Jeesuksesta? (29)
23. Mikä on syy ihmisten julmuuteen ja säälimättömyyteen? (30)
24. Miksi Jeesus vietiin ristiinnaulittavaksi omassa puvussaan? (31)

Jeesus ristiinnaulitaan 27:32-44

25. Millainen merkitys Simonille mahtoi olla sillä, että hän joutui kantamaan Jeesuksen ristiä? (32)
26. Mitä sillä paikalla, jolla Jeesus ristiinnaulittiin, tapahtui noin 2000 vuotta aikaisemmin? (33, vrt. 1 Moos. 22:1-14)
27. Miksi Jeesus kieltäytyi juomasta viiniä, johon oli sekoitettu lääkeainetta? (34, vrt. Joh. 19:28-30)
28. Miksi Jeesus riisuttiin alasti ennen ristiinnaulitsemista? Keille joutuivat hänen vaatteensa? (35, vrt. Joh. 19:23-24)

29. Millaisella syyllä Jeesus tuomittiin? (37)
30. Millainen syvä totuus kätkeytyi pilkkaan, jota Jeesusta vastaan syydettiin? (39-43)
31. Miksi Jeesus ei voinut auttaa itseään, kun Hän halusi auttaa meitä pelastukseen? (42)
32. Mitä kertoo ihmisen syntisyydestä, että Jeesuksen molemmille puolille ristiinnaulitut rikollisetkin pilkkasivat häntä? (38,44) Toinen heistä myöhemmin katui ja anoi Jeesukselta armoa ja pelastui, mutta kuoleman edessäkin ihminen voi paaduttaa sydämensä. (vrt. Luuk. 23:39-43) Oletko sinä valmis anomaan armoa Jeesukselta?

Jeesus antaa henkensä 27:45-56

33. Mitä tapahtui klo 12 ja 15 välillä? Mistä se kertoi? (45)
34. Jeesuksen huuto kertoo, että Isä hylkäsi oman Poikansa pyhän vihansa tuleen, mikä on kadotuksen (helvetin) varsinainen olemus. Me hämmästelemme hänen huutoaan: ”Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit”. Miksi Jeesus huusi niin? (46)
35. Miksi Jeesus saattoi syvimmän hylkäämisen ja tuskan keskellä yhä kutsui Jumalaa omaksi Jumalakseen? (46) Miten uskova saa rukoilla syvissä tuskissaan?
36. Millä kahdella tavalla Jeesuksen huuto vaikutti ihmisiin? (47-49)
37. Mikä suuri siunaus oli siinä, että Jeesus sai nyt juoda? (48; vrt. Joh. 19:28-30)
38. Miksi yhdessäkään evankeliumissa ei sanota, että Jeesus ”kuoli” vaan että Hän ”antoi henkensä”? (50, vrt. Joh. 10:17-18)
39. Millainen merkitys on sillä, että temppelin esirippu repeytyi keskeltä kahtia? (51)
40. Mikä oli Jeesuksen ristin voitollisen kuoleman ja välitön vaikutus? (52-53)
41. Miten Jeesuksen kuolema vaikutti sadanpäällikköön ja vartioiviin sotilaisiin? (54; vrt. Mark. 15:39) Miten mahtoi sadanpäällikön elämä muuttua siitä eteenpäin?
42. Missä Jeesusta seuranneet naiset ja tuttavat seurasivat tapahtumien kulkua? (55) Miksi niin?
43. Keitä oli paikalla? (56)

Jeesus haudataan 27:57-61

44. Millainen mies oli Arimatiasta kotoisin oleva Joosef? (57)
45. Mitä Joosef teki? (58-60)
46. Millainen paikka hauta uskovalle kristitylle, koska Jeesuksen ruumis pantiin hautaan? (60)
47. Ketkä seurasivat hautaamista? (61)

Vartijat Jeesuksen haudalle 27:62-66

48. Mikä sai ylipapit ja fariseukset menemään Pilatuksen luo seuraavana päivänä? (62-64)
49. Miten he olivat kuulleet Jeesuksen opetuksen ylösnousemuksesta? (63-64)
50. Millaiseksi ”viimeinen villitys lopulta osoittautui? (64; vrt. Apt. 5:28)
51. Miksi Pilatus suostui heidän pyyntöönsä? (65-66)

Luku 28

Jeesuksen ylösnousemus 28:1-10

1. Ketkä tulivat haudalle viikon ensimmäisen päivän aamunkoitteessa? (1) Millainen merkitys on haudalla käynnillä uskovalle kristitylle?
2. Kuka vieritti haudan suulta kiven? Minkä vuoksi hautakivi siirrettiin pois paikaltaan? Siksikö, että ylösnoussut Jeesus olisi päässyt haudasta ulos? Vai siksikö, että opetuslapset näkisivät, että hauta on tyhjä? (2,6)
3. Millainen hahmo enkelillä oli? (3) Mikä on enkelien tehtävä? (Vrt. Hepr. 1:14)
4. Mitä hautaa vartioiville sotilaille tapahtui? Miksi? (4)
5. Mikä oli enkelin viesti naisille? (5-7)

6. Miksi naisten ei tarvinnut pelätä, vaikka sotilaat joutuivat shokkiin? (5) Mitä varten Jeesus oli ristiinnaulittu?
7. Miksi enkeli osoitti naisille paikkaa, jossa Jeesuksen ruumis oli maannut? (6, vrt. Joh. 20:3-9)
8. Millaisen viestin naiset saivat vietäväksi opetuslapsille? (7) Miksi se on evankeliumin ydinsanoma? Mitä Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus merkitsee sinulle? Mikä on tänään meidän tehtävämme?
9. Miksi kukaan ei nähnyt itse Jeesuksen ylösnousemisen tapahtumaa, vaikka Jeesus ilmestyi myöhemmin monelle? (1-7)
10. Miten Jeesuksen ylösnousemus eroaa kuolleen henkiin herättämisestä? (6; vrt. Apt. 2:24-28,30-33; 1 Kor. 15:50-55)
11. Miten pelko ja ilo voivat asua samassa sydämessä? (8)
12. Kuka tuli heitä vastaan? (9) Mitä Jeesuksen tervehdys merkitsi naisille? Entä meille?
13. Miten naiset ilmaisivat rakkautensa Jeesukseen? (9) Miten sinä sen teet?
14. Miten Jeesus vapautti naiset pelosta? (10)
15. Miksi Jeesus halusi kohdata opetuslapset myös Galileassa? (7,10; vrt. Joh. 21)

Vartijat lahjotaan 28:11-15

16. Mitä osa shokista selvinneistä vartioista teki? (11)
17. Kuinka paljon sinä uskot rahan voimaan? (12,14)
18. Millaisen valheen ylipapit sepittivät ja antoivat sotilaiden levitettäväksi? (13-14)
19. Miksi sotilaat tekivät niin kuin heitä pyydettiin? (15)
20. Miksi tuota valhetta moni uskoo yhä tänäänkin? (15)

Lähetyskäsky 28:16-18

21. Mitä opetuslapset tekivät kohdatessaan Jeesuksen Galileassa vuorella? (16-17)
22. Miksi osa heistä epäili? Mitä he epäilivät? Miksi? (17)
23. Millainen valta Jeesuksella on? Mihin asti Hänen valtansa ulottuu? (18; vrt. Joh. 13:3; 17:2; Hepr. 1:13; Ilm. 19:11-16)
24. Millaisen tehtävän Jeesus antoi omilleen? (19; vrt. Mark. 16:14-18; Luuk. 24:44-49; Joh. 20:19-23; Apt. 1:6-8; 10:42-43) Miksi sen suorittaminen on mahdollista? (18,20)
25. Kuinka laajalle tehtävä ulottuu? (19)
26. Millaisin välinein tehtävä tulee suorittaa? (19-20)
27. Mihin ajankohtaan asti eli kuinka kauan tehtävää tulee suorittaa? (20)
28. Mitä sinulle merkitsee Jeesuksen lupaus olla omiensa kanssa joka päivä? (20)